

SAMSUN İLİ GENÇLİK HİZMETLERİ VE SPOR EYLEM PLANI

2018 - 2023

SAMSUN İLİ GENÇLİK HİZMETLERİ VE SPOR EYLEM PLANI (2018-2023)

Hazırlayan
Özgür BOSTANCI

İÇİNDEKİLER

Giriş ve Yönetici Özeti	6
Raporun Amacı ve Kapsamı	6
Yöntem ve Temel Bulgular.....	6
1. GİRİŞ.....	8
2. SAĞLIKLI YAŞAM İÇİN SPOR.....	10
3. ÇALIŞMA YÖNTEMİ	11
4. GENÇLİK VE SPOR DURUM ANALİZİ	12
4.1. Sporcu İstatistikleri	13
4.2. Antrenör İstatistikleri	18
4.3. Sporcuların Başarı İstatistikleri	19
4.4. Okul Sporları	20
4.5. Spor Kulüpleri.....	22
4.6. Spor Tesisleri.....	23
4.7. Gençlik Merkezleri	24
4.8. Halk Eğitim Merkezi Kursları	26
4.9. Özel Gereksinimli Bireyler ve Spor.....	27
5. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME	31
6. GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ STRATEJİK EYLEMLER	33
7.KAYNAKLAR	39

GENÇLİK VE SPOR EYLEM PLANI YÖNETİCİ ÖZETİ

Giriş ve Yönetici Özeti

Raporun Amacı ve Kapsamı

Samsunun 2018-2023 yılları arasında Gençlik ve Spor alanında hedef ve stratejilerinin temelini oluşturacak eylem planı paydaşların görüş ve önerileri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu bağlamda iç ve dış paydaşlar ile kapsamlı ve ayrıntılı çalışmalar yapılarak oluşturulan bu raporun amacı, 2018-2023 yıllarını kapsayacak Samsun'da Gençlik ve Spor alanındaki gelişimin sağlanması ve sorunların ortadan kaldırılması için gereken orta ve uzun vadeli politikalar ile bunları hayata geçirecek stratejiler hakkında öneri ve değerlendirmeler geliştirmektir. Bu kapsamda Samsunun mevcut durum analizi yapılmış, ardından gençlik ve spor alanında Samsun'da yaşanan problemler dikkate alınarak öneriler oluşturulmuştur.

Nihai rapor üç temel bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sporun insan yaşamındaki önemi vurgulanmış, ikinci bölümde ise mevcut durum analizi yapılmıştır. Son olarak üçüncü bölümde Gençlik ve Spor alanında 2018-2023 dönemi hedeflerini ortaya koymak amacıyla geliştirilen politika uygulama tedbirleri sunulmuştur.

Samsun 2018-2023 stratejik eylem planında fiziksel aktivite yapma alışkanlığının geniş kitlelere benimsetilmesi, her yaş grubundaki toplumu oluşturan bireylerin spor faaliyetlerine erişim imkânlarının kolaylaştırılması, tesislerin ihtiyaca yönelik etkili kullanımın sağlanması, genç nüfustaki bireylerin hareketsiz yaşamdan, kötü alışkanlıklardan uzak durması için önlemler alınması, Samsun'da uygun fiziki alanların spor tesislerine dönüştürülmesi doğrultusunda amaçlar belirlenmiş ve 28 eylem planı hedefleri uygulama önerisi geliştirilmiştir.

Hedeflerin gerçekleştirilmesi özellikle, spordan sorumlu kamu yönetiminin göstereceği performansla yakından ilişkilidir. Belirlenen eylem planlarının yerine getirilmesinde ilgili paydaşlar arasında koordinasyon ve işbirliği sağlanması için Gençlik ve Spor Hizmetleri İl Müdürlüğü çalışmaları yönlendirecek ve uygulama sonuçlarını takip edecek daimi bir komisyonun oluşturulmalıdır.

Yöntem ve Temel Bulgular

Sporda yüksek performans ve başarı; sadece fiziksel, teknik ve taktik bir hazırlıkla değil, aynı zamanda psikolojik hazırlık ve sosyal yaşamın düzenlenmesiyle gelmektedir. Sporda performans bir bütündür ve bu bütünlük içerisinde uyumu yakalamak gerekir.

Kalkınma Planlarında bireylerin spora aktif katılımlarını teşvik etmek, sporu bir yaşam tarzı olarak benimsetebilmek ve okullardan başlayarak örgütlü biçimde kitlelere yayılmasını sağlamak Türk spor politikalarında temel ilke olarak ifade edilmiştir. Ancak, bu ilkeleri hayata geçirecek tedbirler etkin bir şekilde uygulamaya konulamadığından Türk sporu yıllardır benzer sorunlarla uğraşmak durumunda kalmış ve beklenen başarılar bir türlü yakalanamamıştır.

Mahalli idareler ve Gençlik Spor İl Müdürlüğü özellikle Spor eğitiminin iyileştirilmesi, Spor kültürü oluşturulması ve sporun tabana yayılması, Her kademedeki okulda, Spor kulüplerinde ve spor alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarda görev yapan antrenörlerin bilimsel ve çağın eğitim sitemlerine uygun gelişimlerinin sağlanması, özel gereksinimlere yönelik spor hizmetlerinin iyileştirilmesi konuları hakkında etkinliklerinin artırması gerekmektedir. Özellikle interaktif ortam merkezinin kurulması önemlidir.

Okul çağı çocuklarına Sportif alışkanlıkların kazandırılması ve yetenekli olanların tespit edilebilmesi için, İl Milli Eğitim Müdürlüğü okul sporları faaliyetlerinin sayısını artırmalı ve okulların katılımını zorunlu tutmalıdır. Önemli bir misyonu olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin öğrencilerini gözlemlemesi ve spora sevk etmesi için düzenlemeler yapılmalıdır. Her bir eğitim – öğretim dönemi sonunda (En az yılda iki kez) tespit ettikleri öğrencileri Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğüne raporlamaları sağlanmalıdır.

İlimizde Buz sporları ve Avrupa'nın en büyük üçüncü Bowling salonunun hizmete açılması ile spor dallarına özgü tesis sayısı artmıştır. Fakat Samsundaki tesislerin merkezi yerlerde olmaması ve ulaşılma ilgili güçlükler nedeniyle vatandaşların bu spor tesislerinden faydalanması noktasında sorunlar olduğu görülmektedir. Oyun ve eğlence düzeyi yüksek olan Bowling salonunda oyun seansları hafta içi 8 TL hafta sonu 10 TL olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla böylesine uygun fiyat ve güzel bir tesise de ilgi yoğunlaşmış, oynamayı bilen bilmeyen tüm vatandaşlar salona gelmektedir.

Özellikle Bowling sporu hakkında bilgisi yetersiz olan vatandaşların oyun alanına ciddi zararlar verdiği görülmüştür. Tesisin uzun vadeli işletilebilmesi için oynamasını bilmeyen vatandaşlara ücretsiz kısa kurslar düzenlenmeli, donanımlı tekniker ve eğitmen kadrosunun oluşturulmasına önem verilmelidir. Böylece bu spor dalında başarılı sporcuların yetişmesi sağlanabilir. Buz sporları salonunun öncelikli hedefi sosyal bir mekandan daha çok sporcu yetiştirme odaklı olarak hizmet etmelidir.

Geleceğin sporcuları donanımlı tesislerde yapacağı antrenmanlar sayesinde başarıları yakalayabilecektir. Başarılı sporcunun tespit edilmesi içinde Samsunda lisanslı sporcu sayısının artırılması ve bunların faal olarak yeteneği olduğu spor dalında yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda başarı gösterenlere ödül vererek devamlılığı sağlanmalıdır.

Çünkü büyük spor organizasyonlarında ülkemizi temsil eden milli takım sporcuları arasında şehrimizin yetiştirdiği sporcuların fazla olması Samsunun tanıtımı açısından önemli bir fırsattır. Söz konusu hedeflere ulaşabilmek ve ilgili paydaşlar arasında koordinasyon ve işbirliği sağlanmalıdır.

Samsun sahil şeridi (kıyı) uzunluğu toplam 35 km'dir. Fakat yürüyüş ve mevsimsel plaj haricinde kullanılmamaktadır. İlimiz deniz sporları turizmine yatkındır. Uçurtma Sörfü Türkiye'de sadece Alaçatı ve Gökova'da yapılmaktadır. Rüzgarın saatte 8 km hıza ulaştığı yerlerde yapılan bu spora Bafra (Yeşilyazı) ve Engiz bölgesi uygun bir alandır. Alaçatı'ya kite sörf yapmak için yılda ortalama 80 bin yabancı turist gelmektedir. Samsun'da bu sporun uygulanması turizm, ekonomi ve şehrimizin uluslararası tanıtımında fayda sağlayacaktır.

Fiziki özellikleriyle ekstrem spor ve doğa merkezi haline dönüştürülebilecek bölgelerin (Şahinkaya Kanyonu, Ladik Kayak Tesisleri, OMÜ göleti) bilinirliğini artırılması için gerekli hedeflerin yerine getirilmesi Samsuna önemli bir değer katacaktır.

1.GİRİŞ

Samsun'un 2018-2023 yılları arasında Gençlik ve Spor alanında hedef ve stratejilerinin temelini oluşturacak eylem planı paydaşların görüş ve önerileri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu bağlamda iç ve dış paydaşlar ile kapsamlı ve ayrıntılı çalışmalar yapılarak oluşturulan bu raporun amacı, 2018-2023 yıllarını kapsayacak Samsun'da Gençlik ve Spor alanındaki gelişimin sağlanması ve sorunların ortadan kaldırılması için gereken orta ve uzun vadeli politikalar ile bunları hayata geçirecek stratejiler hakkında öneri ve değerlendirmeler geliştirmektir. Bu kapsamda Samsun'un mevcut durum analizi yapılmış, ardından Gençlik ve Spor alanında Samsun'da yaşanan problemler dikkate alınarak öneriler oluşturulmuştur.

Nihai rapor üç temel bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sporun insan yaşamındaki önemi vurgulanmış, ikinci bölümde ise mevcut durum analizi yapılmıştır. Son olarak üçüncü bölümde Gençlik ve Spor alanında 2018-2023 dönemi hedeflerini ortaya koymak amacıyla geliştirilen politika uygulama tedbirleri sunulmuştur.

Anayasamızın 59'uncu maddesi; devletin, her yaştaki Türk vatandaşının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alacağı, sporun kitlelere yayılmasını teşvik edeceği ve başarılı sporcuyla koruyacağı hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede sporun bir yaşam tarzı haline getirilerek toplumun tüm katmanlarına yaygınlaştırılması, farklı spor dallarının gelişmesinin sağlanması ulusal ve uluslararası yarışmalarda başarılı olacak sporcuların yetiştirilmesi ve korunması çalışmaları yürütülmektedir.

03.06.2011 tarihli ve 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Gençlik ve Spor Bakanlığı görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde; “Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaları tespit etmek, farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktır.”

Kalkınma Planlarında ise Türk spor politikalarının temel ilkeleri, toplumu oluşturan her kesimden bireylerin spora aktif katılımlarını teşvik etmek, sağlıklı bir yaşam için sporu hayat tarzı olarak benimsetebilmek ve okullardan başlayarak sistemli olarak kitlelere yayılmasını sağlamak olarak ifade edilmiştir. Fakat bu ilkelerin etkin bir şekilde uygulamaya konulamaması pek çok spor dalının kitlelere yayılmamasını, uluslararası arenada arzu edilen başarıların elde edilememesini ve her ne kadar bazı büyük organizasyonların ülkemizde yapılmış olsa bile Olimpiyat Oyunları'nın ülkemize verilmemesine neden olmuştur.

Gelişen çağın gerekliliklerine Dünya standartlarına uyum sağlamak isteyen Türk Spor Teşkilatı değişim süreci içine girmiştir. 2012 yılında 11.695 olan spor kulübü sayısı 2017 yılında 14.009'a yükselerek yüzde 19,78'lik, son on yılda ise yüzde 63'lük bir artış göstermiştir. Her ne kadar önemli bir artış olduğu gözlenirse de Türkiye'nin genel nüfus sayısına göre kulüp başına 5.769 kişinin düştüğü görülmüştür.

Batılı ülkelerde bu oranın 800 - 1000 kişi olduğu düşünüldüğünde ülkemizde spor kulüplerinin sayıya artırılması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Kulüplerin temel kaynağı olan lisanslı sporcuların Türkiye'deki sayıları da yıllar içinde arttığı gözlenmektedir. 58 farklı spor dalında lisanslı sporcu sayısı 2012 yılında 2.331.159 iken bu sayı günümüzde 4.428.835 kişiye ulaşmış olmasına rağmen Türkiye nüfusunun sadece yüzde 5,4'üne denk gelmektedir. Lisanslı sporcu sayılarındaki artış dikkat çekici gibi gözükse de faal sporcu sayılarına yansımadağı görülmektedir. Öyle ki 2017 yılında lisanslı sporcu sayısının sadece yüzde 16'sı faal olarak spor hayatlarını sürdürmektedir. Cinsiyete göre ise kadın lisanslı sporcunun sadece yüzde 17,5'i erkeklerin ise yüzde 15,2'si faal olarak spor yapmaktadır. Bu rakamlar gelişmiş ülkelerin oldukça gerisinde kaldığımızı açıkça göstermektedir. Başarılı sporcuların yetişmesinde en büyük katkı şüphesiz antrenörlerindir. Nitelik ve nicelik açısından iyileştirilmesi gereken antrenörlerin Türkiye'de sayısı günümüz verilerine göre 251.182 kişidir. Antrenör başına düşen lisanslı sporcu sayısı 18 kişidir.

Spor Genel Müdürlüğü Türkiye'nin spor alanında alt yapının gelişmesi, spora katılımı artırmak ve uluslararası başarı için hizmete sunduğu tesis sayısı 81 il ve ilçede olmak üzere toplam 3525 tanedir. Yapımı devam eden ve proje aşamasında olan tesislerle birlikte 2023 yılında bu sayının yüzde 10 – 15 düzeyinde artışı beklenmektedir. Mevcut tesislerin ortak kullanımı ve çalışma saatleri dışında da faaliyet göstermesinde karşılaşılan sıkıntılar tesis politikalarının yeniden yapılandırılması ile çözülecektir.

Spor, ülkelerin insan kalitesi ve eğitiminin geliştirilmesiadına da oldukça önemli birunsurdur. Dolayısıyla spor yapan bireylerin sayısı, toplumların insankalitesinin ve eğitiminin göstergesi olarak kabuledilebilir. Türkiye'de gelişmiş ülkelerde olduğu gibi sporunçeşitli şekilleriyle yaygınlaşması, insanların bilinçlenmesive sporcu sayılarının arttırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak; Samsun 2018-2023 stratejik eylem planında fiziksel aktivite yapma alışkanlığının geniş kitlelere benimsetilmesi, her yaş grubundaki toplumu oluşturan bireylerin spor faaliyetlerine erişim imkânlarının kolaylaştırılması, tesislerin ihtiyaca yönelik etkili kullanımın sağlanması, genç nüfustaki bireylerin hareketsiz yaşamdan, kötü alışkanlıklardan uzak durması için önlemler alınması, Samsun'da uygun fiziki alanların spor tesislerine dönüştürülmesi doğrultusunda amaçlar belirlenmiş ve bu alanların her biri için yukarıda belirtileneğilimler dikkate alınarak eylem planı uygulama önerileri geliştirilmiştir.

2.SAĞLIKLI YAŞAM İÇİN SPOR

Bireyler gelişen teknoloji ile birlikte, günlük zamanının büyük bir kısmını bilgisayarın, tabletlerin ve akıllı telefonların imkân sunduğu oyunlar ve sosyal medya ile geçirmeleriyle artan hareketsiz yaşamları, toplumların geleceğini de etkilemektedir. Dinamik ve sağlıklı bir topluma sahip olabilmenin ayrıca sosyalleşmenin temel araçlarından en önemlisi spordur. Spor insanlık tarihinin başlangıcına kadar uzanan bir geçmişe sahip olup toplumsal yaşantımızın vazgeçilmez bir olgusudur. Dünyada ve ülkemizde spora olan ilgi her geçen gün hızla büyümekte ve hayatımızın içinde daha çok yer almaktadır. Çünkü bir toplumun geleceği olan çocuk, erken yaşlarda spor yapma alışkanlığı kazandığında bilgili ve bilinçli hareket etmeyi öğrenir. Böylece odaklanma, aşırı hareketlilik ve dikkat sorunu yaşamaz. Özgüven ve duygusal gelişim spor yapmayan yaşlılarına göre daha yüksek olacağından spor ve iş hayatında başarılı olur ve zamanı en iyi şekilde kullanmayı bilir.

Bu bilinçle ülkeler yatırım planlamalarını hazırlarken bireyleri spor yapmaya teşvik edecek tesislere önem vermektedir. Fakat yapılan her yeni tesisin bölgenin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilmesi gerekmektedir. Çünkü sağlıklı yaşamın bir parçası olan spor hizmetlerinde başarı ve kalitenin artması o toplumda spor yapan bireylerin sayısının da yükselmesine sağlayacaktır.

Bununla birlikte çağdaş ülkelerin uluslararası platformda ön plana çıkmalarını sağlayan etkenlerden bir tanesi de sporda kazanılan başarılarıdır. Öyle ki spor endüstrisinin günümüzdeki değeri 500 milyar dolar ile 1,3 trilyon dolar arasında olduğunakaynaklar bildirmektedir. Böyle bir durum da bu endüstriden ne kadar fazla büyük bir dilim içinde yer alınırsa ülke ekonomilerine o oranda katkı sağlanacaktır. Bu nedenle spor alt yapılarının güçlü olması ve en erken yaşta çocuğun spor yapmaya başlaması ayrıca yetenekli sporcuların elit düzeyde gelişmelerinin sağlanması ile mümkün kılınacaktır.

Türkiye nüfusunun %2,4'ünün özel spor salonlarına üye oldukları diğer bir ifadeyle yaklaşık 2 milyon kişinin ülkemizde bu salonlara giderek fiziksel aktivite yaptıklarını göstermektedir. Amerika'da 2017'de yapılan bir araştırmada halkın yüzde 72,4'ünün değişik seviyelerde fiziksel aktiviteye katıldığı, yüzde 27,6'sının ise hiçbir fiziksel aktiviteye katılmadığı bulunmuştur.Genç bir nüfusa sahip olan ülkemizde bu rakamların daha yüksek seviye de olması gerektiği aşikârdır. Sağlıklı ve hareketli bir yaşamın gereği olarak toplumda spor yapma kültürünün yerleştirilmesi yerel yönetimlerin, bilim insanlarının ve hükümetlerin geliştirdikleri projeler sayesinde olacaktır.

3. ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Bu çalışma kapsamında Samsun ili Gençlik ve Spor Hizmetleri Sektörel Eylem planları (2018-2023) belirlenmeye çalışılırken başlıca olarak Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018), 65. Hükümet Programı ve Spor Özel İhtisas Komisyonu Raporunun (2014-2018) yanı sıra, yerli yabancı kurumların stratejik planları ve bu konuda yapılan akademik yayınlar incelenmiştir. Samsun ilimiz için 2018-2023 yıllarına dair fiziksel aktivite yapma alışkanlığının geniş kitlelere benimsetilmesi, bireylerin spor faaliyetlerine erişim imkânlarının kolaylaştırılması, genç nüfustaki bireylerin hareketsiz yaşamdan, kötü alışkanlıklardan uzak durması için önlemler alınması, uygun fiziki alanların spor tesislerine dönüştürülmesi ve Özel Gereksinimli Bireylerin Yaşam kalitelerinin iyileştirmeye yönelik eylemler belirlenmeye çalışılmıştır.

Gençlik ve Spor Hizmetleri eylem planı belirleme çalışmaları ilimizin ihtiyaçları ve öncelikleri dikkate alınarak kamu kurum-kuruluşları, Üniversite, özel sektörün iştirakiyle, katılımcı bir yaklaşımla yapılan toplantı ve çalıştaylar, ayrıca çalıştaylara katılım sağlayamayanlara İnternet ortamında hazırlanan ankete verdikleri cevaplar sonunda eylem planları kaleme alınmıştır.

Bu süreçte;

- Mevcut durum analizine esas olmak üzere literatür araştırmaları yapılmıştır.
- Koordinatör kurum ile toplantılar düzenlenmiş ve paydaş kurumlar belirlenmeye çalışılmıştır.
- Koordinatör kurum aracılığı ile katılımcı kuruluşların 2012 – 2017 yılları arasındaki faaliyetleri hakkında bilgi ve belgeler talep edilmiş ve eylem planı önerileri alınmıştır.

Tablo 1: Çalıştaylara Katılan Kurum ve Kuruluşlar.

Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü.
İl Milli Eğitim Müdürlüğü.
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi
Belediyelerin Gençlik ve Spor hizmetleri Müdürlükleri
Özel Spor Salonları
Gençlik Merkezleri
Halk Eğitim Merkezleri

4. GENÇLİK VE SPOR DURUM ANALİZİ

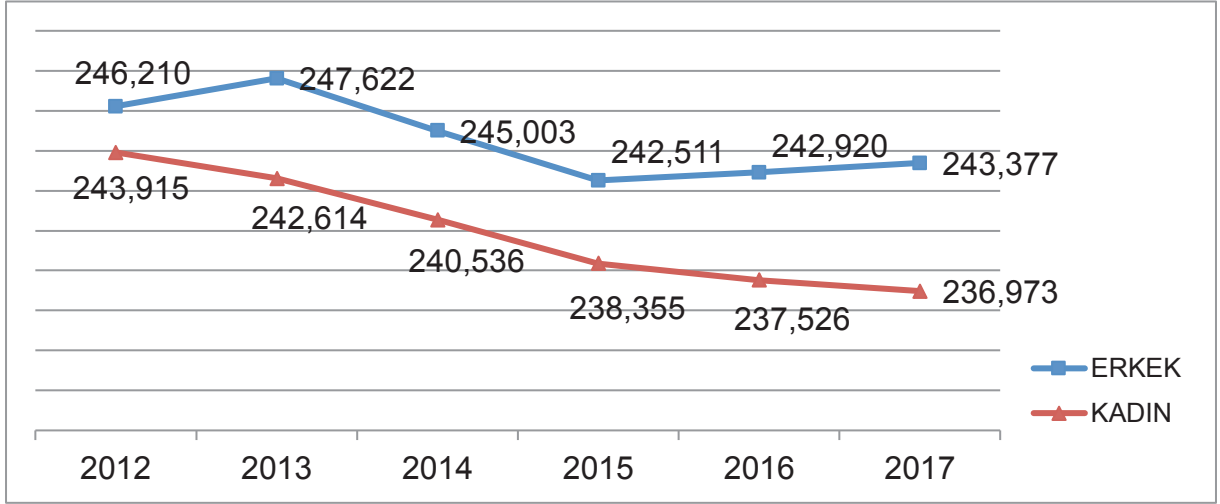
Bu bölümde Samsun’da Gençlik ve Spora ilişkin mevcut durum analizi verilmekte olup aşağıda yer alan başlıklar içingereklibilgiler Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü, Spor Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Türkiye İstatistik Kurumu’ndan elde edilmiştir.

1. Sporcu İstatistikleri
2. Antrenör İstatistikleri
3. Sporcuların Başarı İstatistikleri
4. Okul Sporları İstatistikleri
5. Spor Kulüpleri İstatistikleri
6. Spor Tesisleri İstatistikleri
7. Gençlik Merkezleri İstatistikleri
8. Halk Eğitim Merkezi Kursları İstatistikleri
9. Özel Gereksinimli Bireyler ve Spor İstatistikleri

4.1. Sporcu İstatistikleri

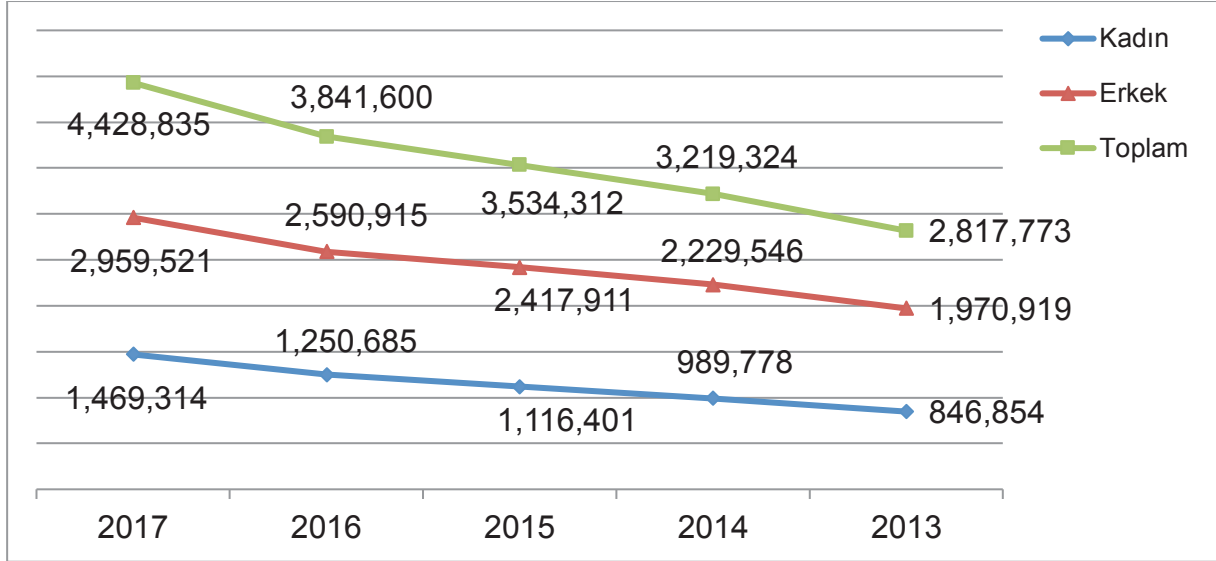
Türkiye’de artan tesisleşme ve semt sahaları sayesinde bireylerin son yıllarda fiziksel aktivite ya da spor yapma sayısı artmış olmakla birlikte yine de spora aktif katılımı yeterli düzeyde değildir. Türkiye İstatistik Kurumu 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Türkiye nüfusunun 80 milyon 810 bin 525 kişi olduğunu açıklamıştır. Karadeniz bölgesinde nüfus yoğunluğu açısından en kalabalık şehri olan Samsun’un merkezinde 625.890 kişi ve çevre ilçeleri ile birlikte 1.312.990 kişi yaşamakta ve kilometrekareye 140 insan düşmektedir.

Grafik 1: Samsun’da Cinsiyete Göre 5 – 29 Yaş Arası Nüfus Dağılımı

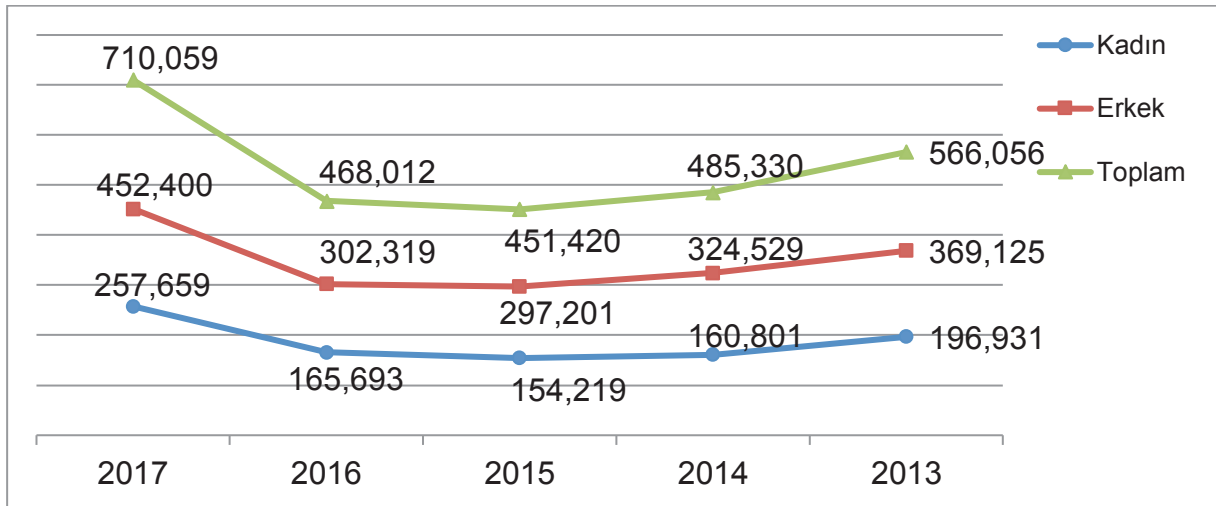
Uzmanların spora başlama yaşının ilgili branşa göre farklılık gösterdiğini ifade etmiş olsa bile dinamik ve sağlıklı bir toplum için en erken yaşlarda spora başlanmalıdır. Bu nedenle durum analizleri spora başlama yaşı olan 5 ile ortanca yaş (31,7) döneminin öncesi olan 29 yaş aralığını kapsamaktadır. Samsun’da 2012’den 2017’ye 5-29 yaş arası cinsiyete göre erkek nüfusunda yüzde 1,15 ve kadın da ise 2,84 oranında azalma meydana gelmiştir (Grafik 1).

Grafik 2:Türkiye’de Lisanslı Sporcu Sayılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

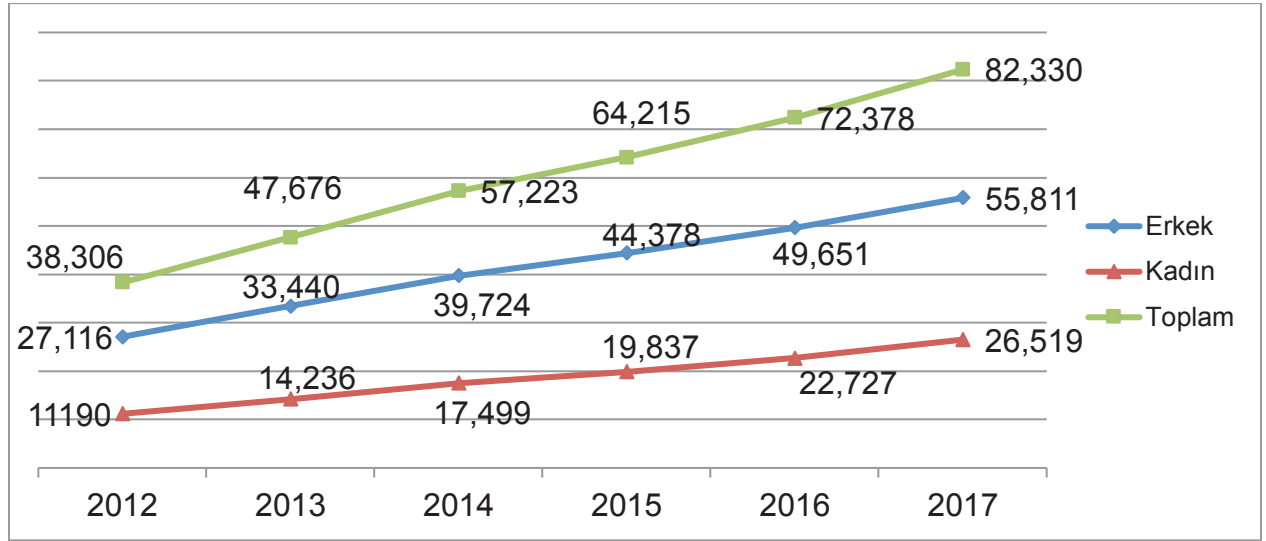
Türkiye lisanslı sporcu sayıları her geçen yıl daha da yükselmektedir (Grafik 2). Ancak son beş yılda faal sporcu sayılarında istenilen düzeyde bir yükseliş görülmesine de 2016 yılı ile birlikte önemli bir artış gözlenmiştir. Toplam faal sporcu sayısında 2013 – 2017 yılları arasında yüzde 25,4, kadın faal sporcularda yüzde 30,8 ve erkeklerde ise yüzde 22,5 oranında bir artış meydana gelmiştir(Grafik 3).

Grafik 3: Türkiye’de Faal Sporcu Sayılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

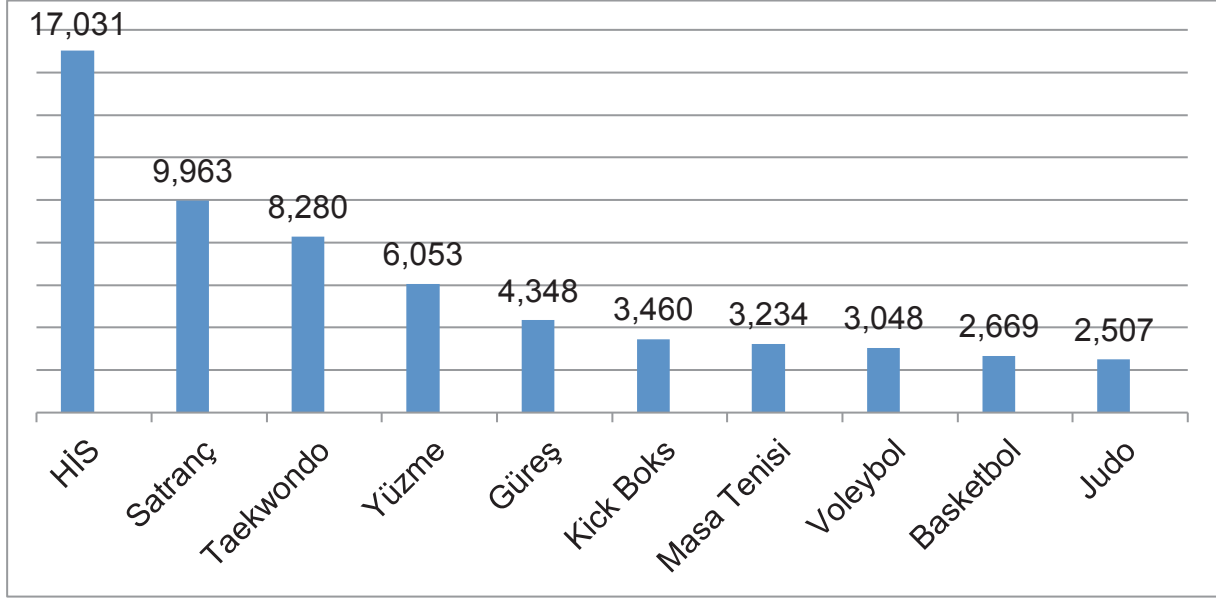
Karadeniz bölgesinde ise faal sporcu sayısında son 5 yılda yüzde 2,9 oranında azalma dikkat çekmektedir. Özellikle 2016 yılında 96.107 olan faal sporcu sayısı yüzde 23 azalarak 77.875 kişiye düşmüştür. Samsun ilimizde ise lisanslı sporcu sayısı son 6 yılda yüzde 115 oranında artış göstermiştir (Grafik 4). Bu yıllar arasında Ülkemizin genel durumunda olduğu gibi toplam faal sporcu sayısında yüzde 6,3, erkek sporcularda yüzde 1,4 oranında artış gözlenmiştir. Ancak kadın faal sporcularda yüzde 17 oranındaki artış dikkat çekmektedir. 2017 yılında Karadeniz bölgesinde faal olan erkek ve kadın sporcuların yüzde 19'u ve genel toplamda 19,6'sı Samsun'da spor hayatlarına devam etmektedir.

Grafik 4: Samsun'daki Lisanslı Sporcu Sayılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

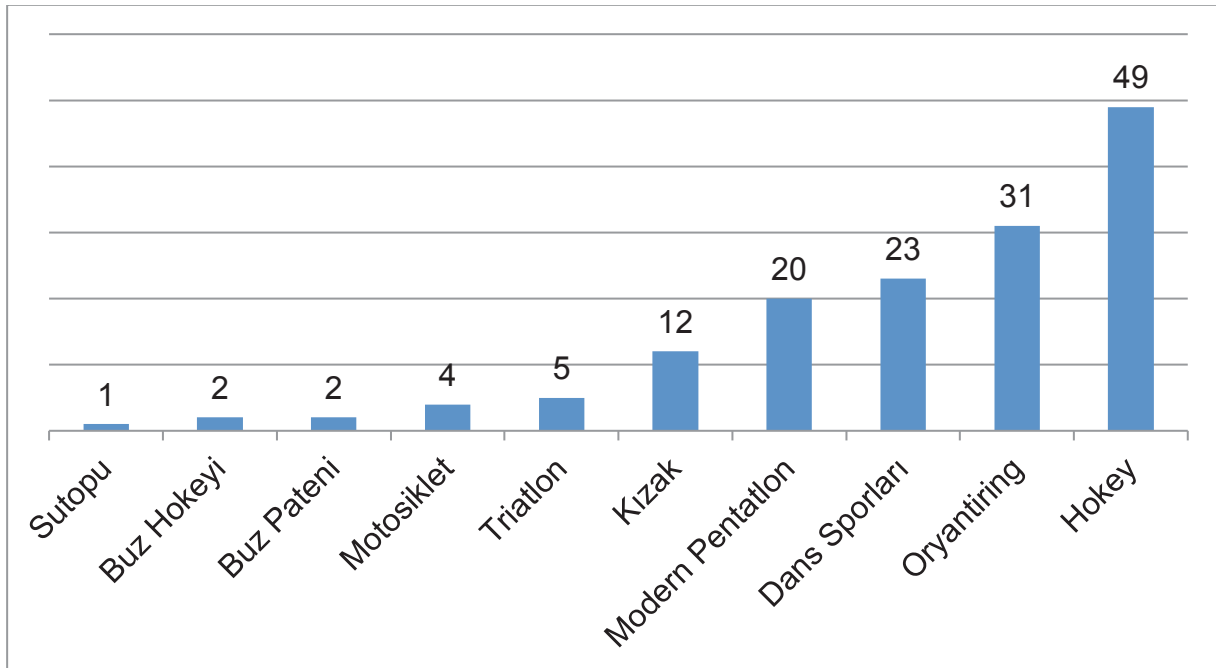

İlimizde 2017 verilerine göre en çok lisansa sahip spor dallarının ilk 3 sıralamasında Herkes İçin Spor, Satranç ve Taekwondo(Grafik 5), en az lisansı olanlarda ise Sutopu, Buz Hokeyi ve Buz Pateni olduğu görülmektedir (Grafik 6). Fakat faal sporcular açısından ise Satranç, Yüzme, Taekwondo branşları en çok (Grafik 7), Sutopu, Buz Pateni ve Motosiklet ise en az faal sporcusu olan spor dallarıdır (Grafik 8). 12 -17 yaş arasında Samsunda yaşayan gençlerden 24.617'sinin lisansı olduğu ve sadece bunların 5.076'sının faal olarak bir spor dalı ile uğraştığı tespit edilmiştir (Grafik 9).

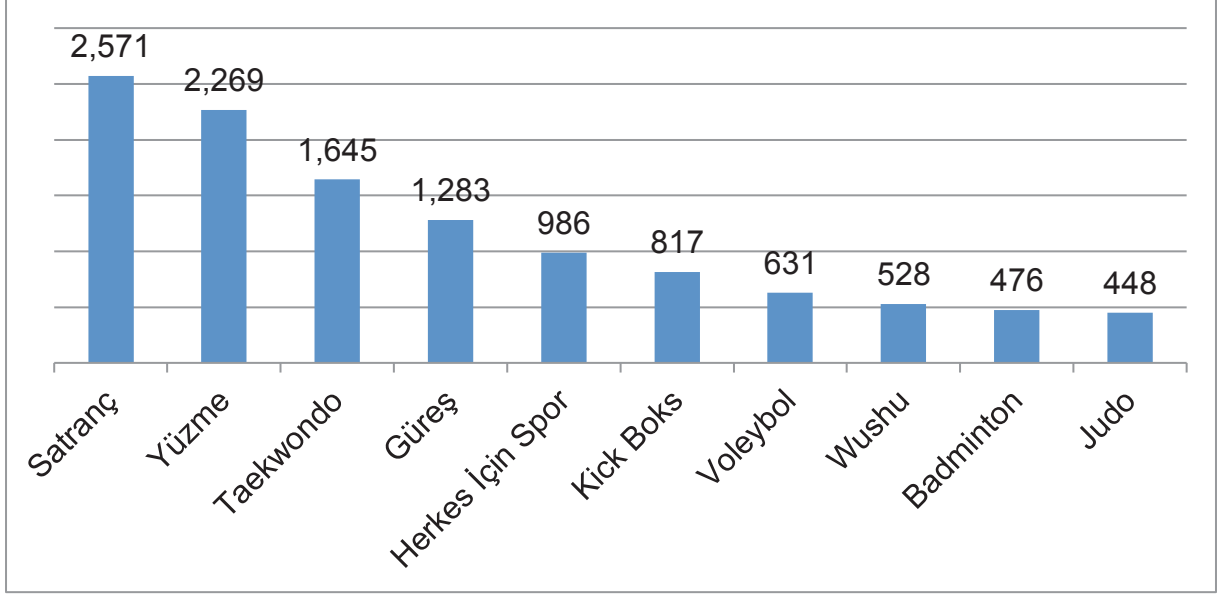
Grafik 5:Samsunda En çok Lisansı Olan İlk 10 Spor Dalı

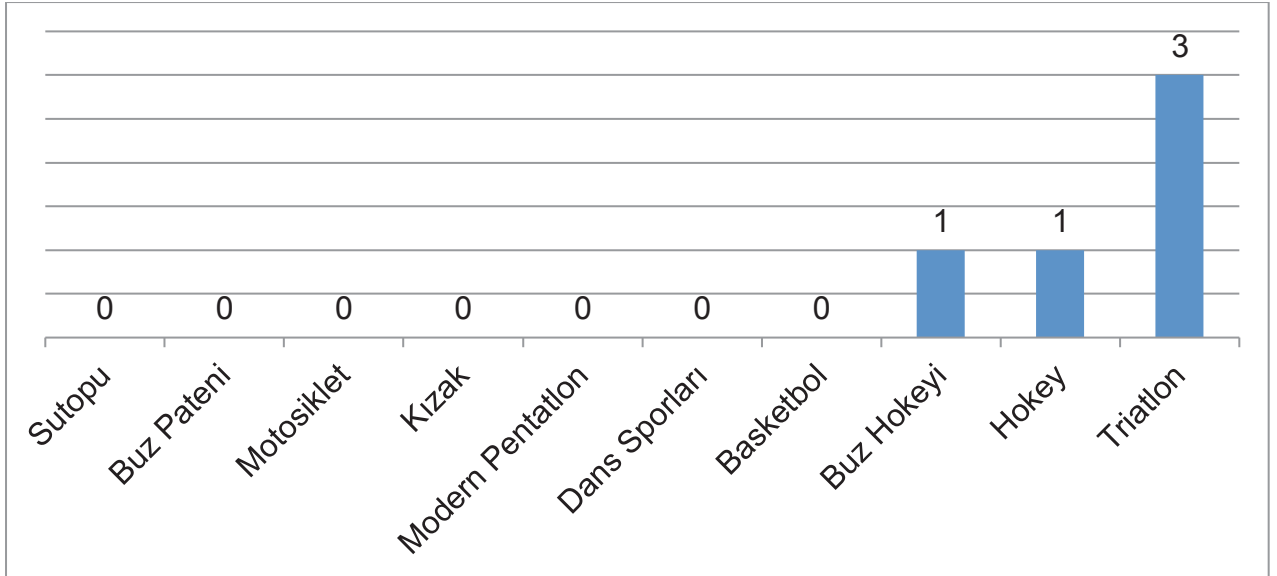
Grafik 6: Samsunda En Az Lisansı Olan İlk 10 Spor Dalı

Grafik 7: Samsunda Faal Olarak En Çok Lisansı Olan 10 Spor Dalı

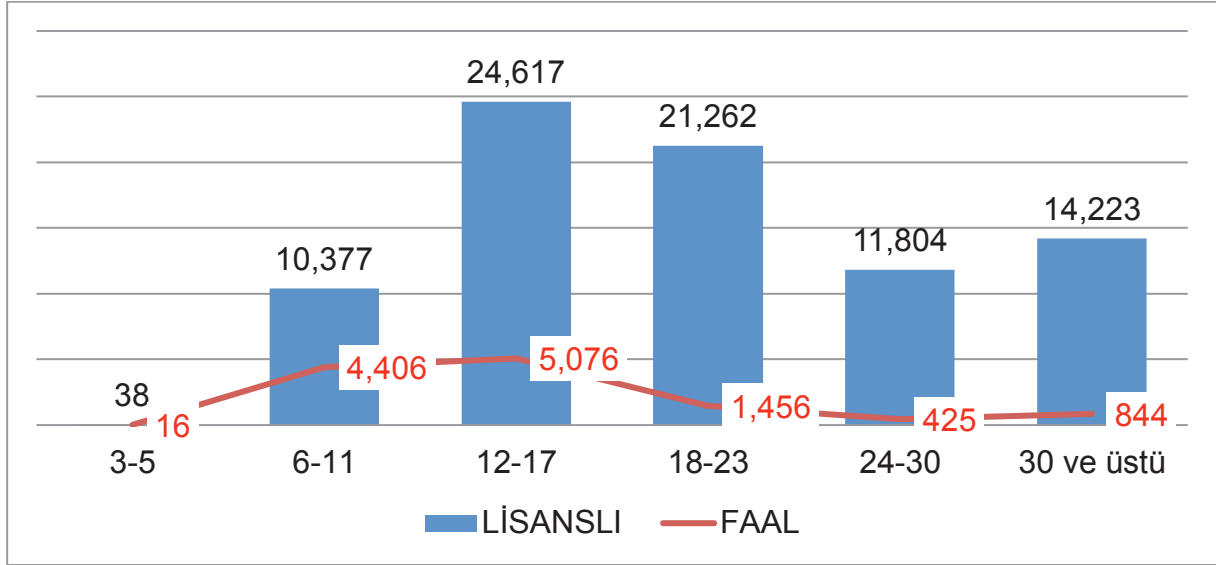

Grafik 8: Samsunda Faal Olarak En Az Lisansı Olan 10 Spor Dalı

Grafik 9: Yaş Gruplarına Göre Lisans ve Faal Sporcu Sayıları

4.2. Antrenör İstatistikleri

Sporcuların ilgili spor dalına özgü becerilerinin gelişiminde, Türk sporuna yetenekli sporcuların kazandırılmasında en önemli faktörlerden bir tanesi de antrenörlerdir. Spor ortamında, sporcu ve antrenör arasındaki ilişki sporcuların hem psiko-sosyal hem de fiziksel gelişimleri açısından oldukça önemlidir. Olumlu iletişim süreçlerinin geçtiği ortamda oluşan antrenör-sporcu ilişkisi, sporcu motivasyonunu, sporcu doyumunu artırmakla birlikte sporculara becerilerini geliştirmek için de uygun ortam sağlamaktadır. Bu ilişkinin sporcuların kariyerlerinde elde ettikleri başarı, gelişim, benlik saygısı, memnuniyet ve spordan aldıkları doyum için oldukça gereklidir.

Ülkemizde 2012'de 155.917 olan antrenör sayısı yüzde 61 artarak 251.182 sayısına ulaşmıştır. Karadeniz bölgesinde yer alan il ve ilçelerde 494 antrenör görev yapmaktadır. Samsun Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğüne bağlı olarak 21 farklı spor dalında 96 antrenör çalışmaktadır. Ülkemiz toplam antrenör sayılarına göre yüzde 0,19'u, bölgemize göre ise yüzde 19,43'ü Samsun da görev yapmaktadır.

Antrenörlerin eğitim seviyeleri incelendiğinde 61' lisans, 26'sı lise, 6'sı yüksekokul ve 2'si ortaokul mezunu olduğu görülmektedir. Sadece bir antrenör lisansüstü eğitimini tamamlamıştır. Çağdaş ve bilimsel eğitim sistemini takip eden antrenörler sayesinde yetenekli sporcuların keşfedilmesi gerçekleşecek, profesyonel hayata geçen sporcuların sayısında da artış meydana gelecektir. Bu nedenle antrenörlere eğitim seminerlerinin periyodik olarak verilmesi gerekmektedir.

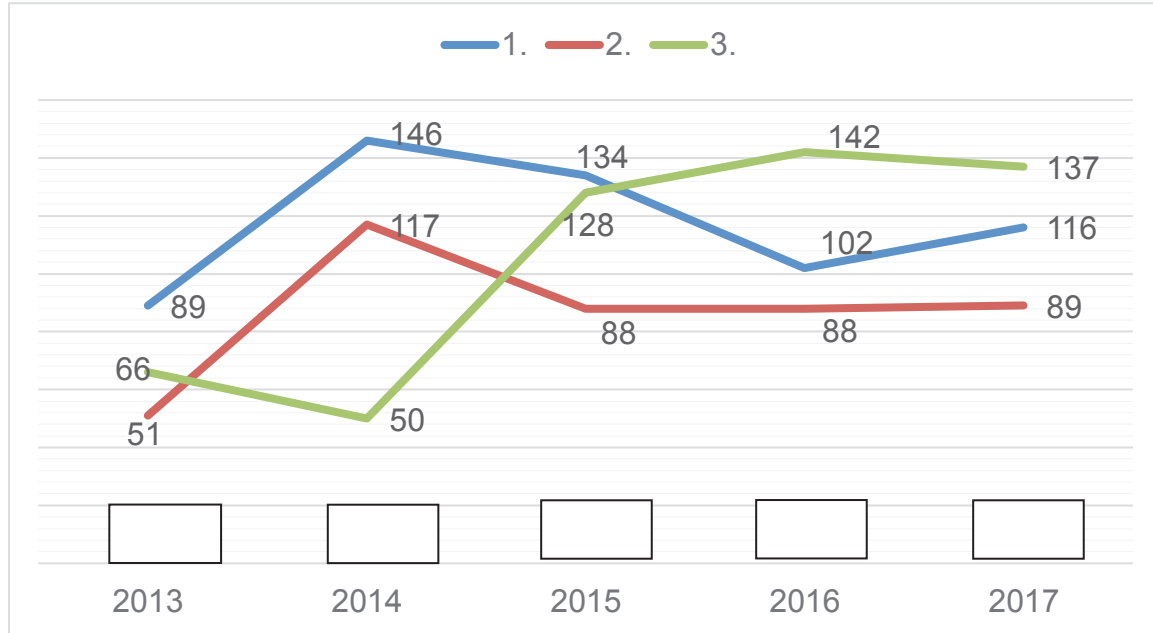
Diğer yandan Samsun'da 21 farklı spor dalında görev yapan antrenörlerindeki dağılımına bakıldığında en çok güreş (25) ve yüzme (16) antrenörünün olduğu tespit edilmiştir. Özellikle işitme engelliler olimpiyatlarından sonra kazanılan Bowling, Buz Sporları Salonu tesislerinde donanımlı antrenörlerin yer alması ve spor il müdürlüğü bünyesinde göreve başlamaları önerilmektedir.

Samsun'da toplam lisanslı sporcu sayısına göre bir antrenöre 857, faal sporcu sayısına göre de 160 sporcu düşmektedir. Sporunun alt yapı eğitimi eksik tamamlaması ilgili spor dalında başarının gelmesini geciktirecektir. Antrenör başına düşen sporcu sayısının azaltılması için spor il müdürlüğü bünyesinde tam ya da yarı zamanlı çalışacak antrenörlere istihdam yaratılmalıdır

4.3. Sporcuların Başarı İstatistikleri

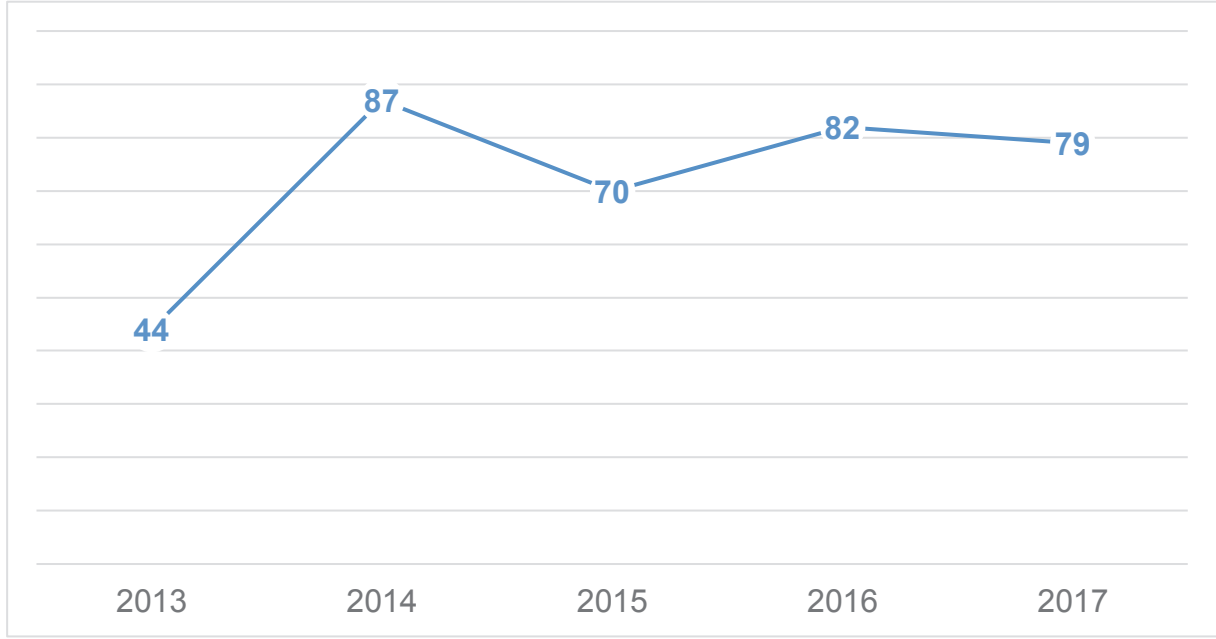
Bir ülkenin sporda başarılı olma ölçütlerinden bir tanesi her yaş grubundan spor yapanların sayısı ile ulusal ve uluslararası arena da kazanılan madalyalardır. Sporcuların başarı ölçütü olan madalya sayıları ulusal ve uluslararası olmak üzere incelendi. Buna göre ulusal şampiyonalara katılan Samsunlu sporcuların son 5 yılda kazandıkları madalya sayısı yüzde 66 artmıştır. 2017 verilerine göre Türkiye'de yapılan ulusal turnuvalarda kazanılan toplam madalyanın yüzde 8,2'sini Samsunlu sporcular kazanmıştır.

Grafik 10: Ulusal Şampiyonlarda kazanılan Madalyaların Yıllara göre Dağılımı

Uluslararası şampiyonalarda Samsunlu sporcuların kazandığı madalyalar son beş yılda yüzde 61 oranında yükselmiş olsa da 2017 yılında ülke olarak kazandığımız toplam madalyaların yüzde 3,3'ünü Samsunlu sporcuların katkısıyla olduğu belirlenmiştir. Ülkemizin farklı spor dallarındaki Milli takımlarına Samsunlu sporcular son 5 yılda yüzde 80 oranında artarak hizmet etmiştir (Grafik 11).

Grafik 11: Milli Takımlarda Yer Alan Samsunlu Sporcuların Yıllara Göre Sayıları

4.4. Okul Sporları

Düzenli spor yapmanın çocuk ve gençlerin gelişimi üzerinde çok çeşitli etki ve faydaları vardır. Her ne kadar aşırı düzeyde ve düzensiz yapılan sportif faaliyetler sakatlanma ve diğer olumsuz sonuçlara yol açsa da düzenli ve organize spor aktivitelerinin öğrencilerin fiziksel, bilişsel ve sosyo-duygusal gelişimlerinde olumlu etkileri olduğu bilinmektedir.

Ergenlik döneminde okulda spor aktivitelerine katılan çocukların erken yetişkinlikte daha düşük düzeyde depresif ve stres belirtileri, daha yüksek düzeyde ruh sağlığı algısına sahip oldukları görülmüştür. Bir ülkenin sporda uluslararası kalıcı başarı sağlayabilmesi, ilköğretim çağından başlayarak çocukların yeteneklerinin belirlenmesi ve doğru spor dalına yönlendirilmesiyle gerçekleşir. Bilimsel yetenek seçimi testlerinin ülkemizin tüm şehirlerinde her yıl tekrarlanarak yapılması toplum içerisinde keşfedilemeyen çocukların bulunmasına ve ülke sporunda özlenen başarıların temelinin de atılmasını sağlayacaktır.

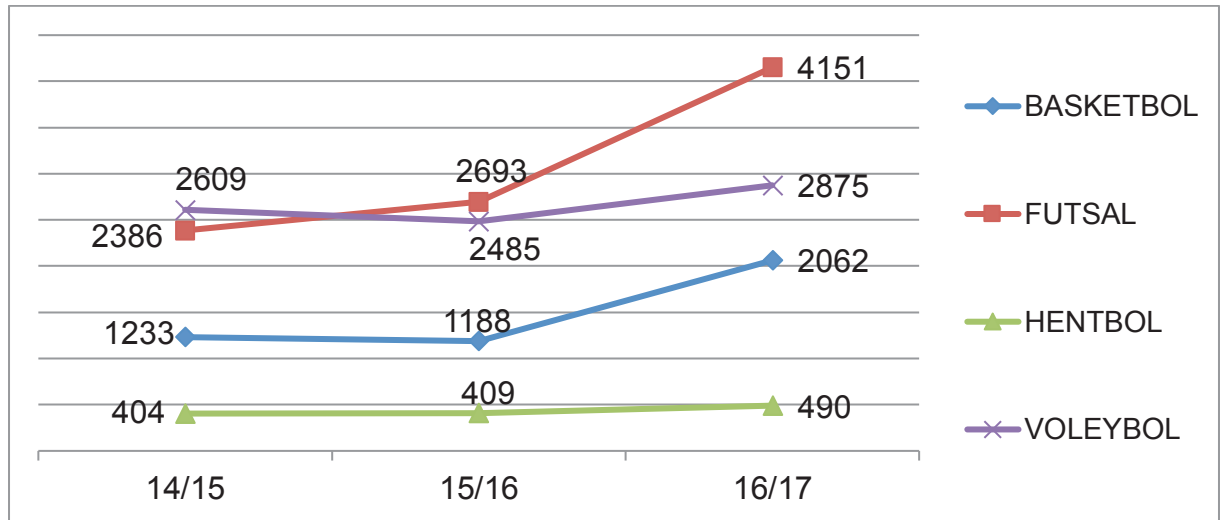
İlimizde ilkököl, ortaokul ve ortaöğretim seviyelerinde öğrenim gören öğrenci sayıları, yıllara göre her ne kadar farklılık göstermiş olsa da 2012 – 2013 eğitim öğretim sezonundan günümüze yüzde 3,6 oranında artış meydana gelmiştir. Son üç yılda 62 ayrı spor dalındaki okul sporları yarışmalarına katılan öğrencilerin ortalama sayısı 18.897 kişidir. 2017- 2018 verilerine göre toplam öğrenci sayısının yüzde 7'si okul sporlarına katılmaktadır. Ayrıca kapalı spor salonları bulunan okullar incelendiğinde Samsun merkezde 14 ve ilçelerde 26 olmak üzere toplam 30 okulun spor salonu mevcuttur. Mevcut öğrenci sayılarına göre kapalı spor salonu başına düşen öğrenci sayısı 8.151 kişidir.

Genç nüfuslu ülkemizde bu rakamların he ne kadar daha yüksek seviyelere çıkartılmasına yönelik çalışmalar olmasına rağmen çocukların hareketsiz yaşamı daha çok benimsediği, fiziksel aktivite yapacak faaliyetlerden kaçındıklarını göstermektedir. Gelişmiş ülkelerde hareketsiz yaşamın ortadan kaldırılması için birçok çalışma yapılmaktadır. Amerika, 6-12 yaş spor yapmayan çocukların 2011 de yüzde 18,8'likoranı 2017'de yüzde 17,9'a düşürebilmiştir.

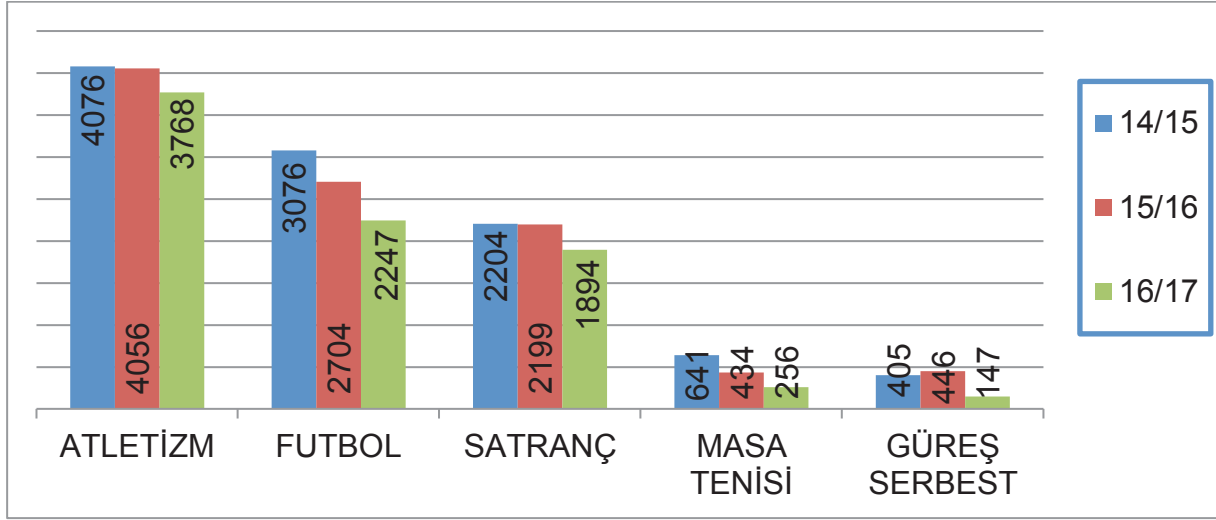
İlimizde okul sporları faaliyetlerinin son 3 yıllık analizinde özellikle öğrencilerin salon sporlarını tercih ettiği görülmektedir. Salon Futbolu (Futsal), Basketbol, Voleybol ve Hentbol spor dallarında öğrencilerin katılımının yükseldiği (Grafik 12), Atletizm, Futbol, Satranç ve Güreş gibi sporlarda ise geçmiş yıllara göre düşüş meydana gelmiştir (Grafik 13).

Öğrencilerin ruhsal ve fiziksel gelişimleri ile becerilerini artırmaya yönelik sportif aktivitelerin eğitim öğretim dönemi boyunca sürdürülebilir şekilde planlanması, geleceğin olimpiyat sporcularının ortaya çıkarılmasında ve çocukların sporu yaşam tarzı haline getirmesi için alışkanlık kazandırılmasına yardımcı olacaktır. Aile ve Sosyal Politikalar, Gençlik ve Spor, Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlığı ile birlikte kamu kurum ve kuruluşları gerek altyapı ve tesis yatırımları aracılığıyla gerekse araştırma ve uygulama projeleri aracılığıyla çocuk ve gençleri spora yönlendirebilir. Ayrıca okulların fiziki alanlarının uygunluklarına göre spor alanlarına çevrilmesi spora katılımı artıracaktır.

Grafik 12: Son Üç Yılda Katılımı Artan Okul Sporları

Grafik 13: Son Üç Yılda Katılımı Azalan Okul Sporları

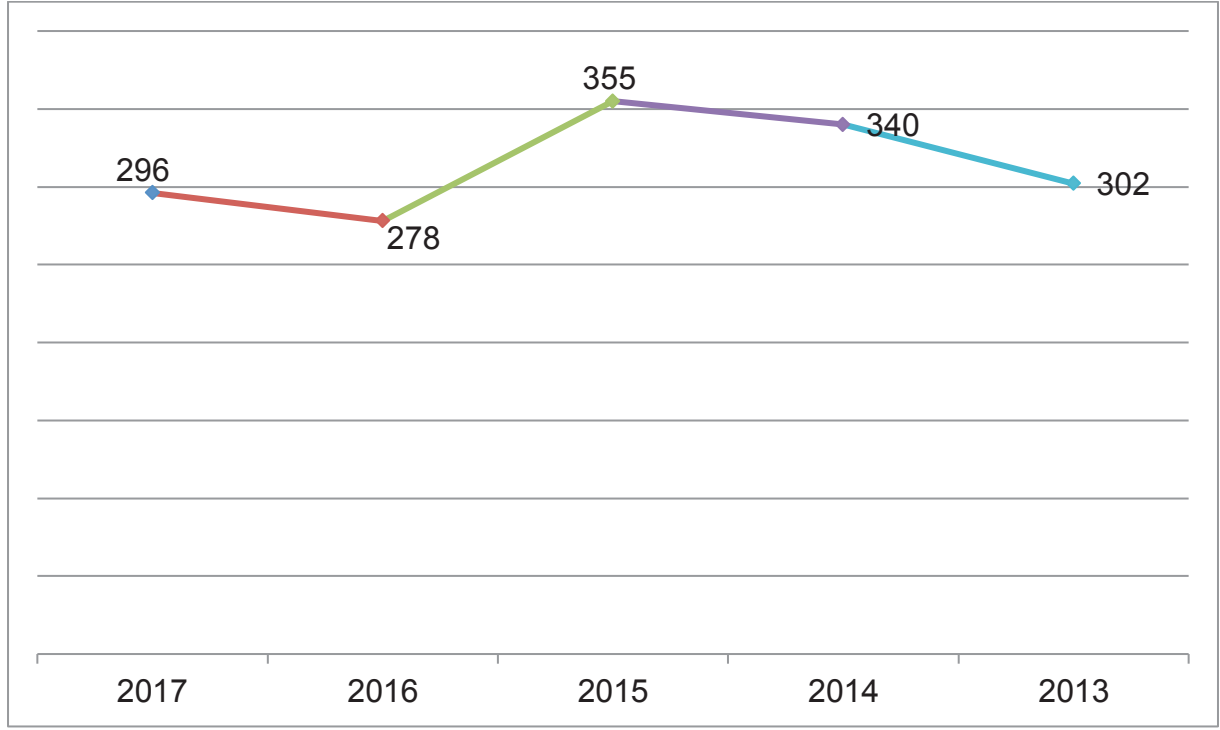
4.5. Spor Kulüpleri

Türkiye’de spor kulüpleri 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre faaliyetlerini sürdüren ve tüzel kişilikleri dernek statüsündeki birimlerdir. Spor kulüpleri ilgili spor dalının teknik ve taktiğinin öğretildiği, sporcunun yeteneğini yarışma ortamında sergilemesine yardımcı olan ve bulunduğu semte spor hizmeti götüren derneklerdir.

Spor Genel Müdürlüğünün 2017 verilerine göre Türkiye’deki 14.009 spor kulübünün yüzde 9,37’si (1313 Kulüp) Karadeniz Bölgesindedir. İlimizde Spor (212), İhtisas (16), Müessese (26) ve Okul (42) kulüpleri olmak üzere 296 spor kulübü faaliyetlerini sürdürmekle beraber Karadeniz Bölgesindeki toplam kulüp sayısının yüzde 22,5’ine tekabül etmektedir. Samsun nüfusuna göre kulüp başına 4.435 kişi düşerken lisanslı sporcu sayısına göre 278, faal sporcu sayılarına göre ise 41 kişidir. Bölgemizde en fazla kulübün ilimizde olmasına rağmen yıllara göre kulüp sayılarındaki düzensizlik karşımıza çıkmaktadır (Grafik 14). Spor Genel Müdürlüğü spor kulüplerine maddi ve spor malzemesi yardımı yapmasına rağmen sınırlı kaynaklardan (bağış, yardım) gelir elde edilmesi, kulüplerin kurumsallaşamadıkları ve kendilerine yeterince maddi kaynak yaratamadıkları için başlayan ekonomik sorunlar kulüplerin yaşam sürelerini de kısaltmaktadır.

Üye sayılarının artması ve aylık cüzi miktarda toplanacak aidatlar kulüplere finansal anlamda az da olsa destek sağlayacaktır.

Grafik 14: Yıllara Göre Spor Kulüpleri Sayılarının Dağılımı

4.6. Spor Tesisleri

Günümüzde spor tesisi kavramı spor hizmeti üreten, bu amaç için belirlenmiş ve gereğince donatılmış her türlü spor alanını tanımlamak için kullanılmaktadır. Spor tesisleri, insanlara spora yapma alışkanlığı kazandırmak, yeteneklerinin geliştirilmesine yardımcı olmak, sağlıklı kalabilmesini sağlayabilmek ve kötü alışkanlıklardan uzak tutabilmek için spor ortamının önemli bir ögesidir.

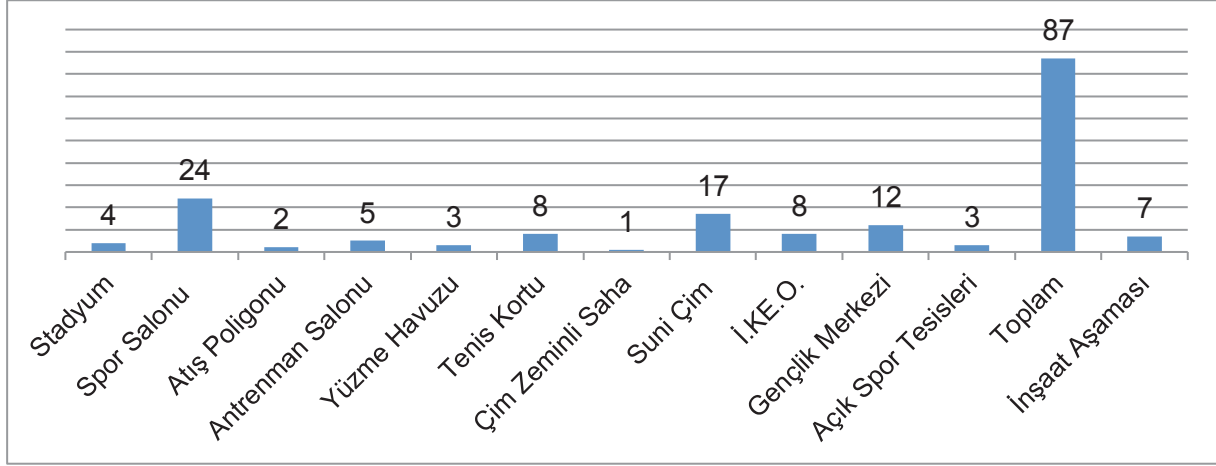
Sporun gelişmesi ve toplumda yaygınlaşması, tesislerin varlığıyla mümkündür. Fakat yapılan tesisler toplumun ulaşabileceği noktalarda olması gerekmektedir. Çünkü gelişmiş ülkeler, doğru yerde doğru tesis yapmak, uygun hizmet getirmek suretiyle sporda başarıyı elde etmişlerdir.

Son dönemlerde spor tesisleri açısından ilimize birçok yatırım yapılmıştır. Özellikle önemli organizasyonların ilimizde yapılmış olması (Deaf Olimpik, Judo Grandprix) ayrıca hükümetimizin son iki dönem Gençlik ve Spor Bakanlarının Samsun milletvekillerinden atanması ilimizdeki tesis sayısında artışa etkili olmuştur.

Yapılan incelemeye göre Samsun Gençlik Hizmetleri ve Spor il müdürlüğüne bağlı haleni inşaata devam edenlerle (7) birlikte 94 adet tesis bulunmaktadır. Şuanda 84 spor tesisi aktif olarak hizmet sunmaktadır. Karadeniz Bölgesindeki 359 spor tesislerinin yüzde 24,23'ü Samsunda bulunmasına rağmen bu tesisler başına düşen kişi sayısı 15.091 kişidir.

Her ne kadar bölgenin en çok spor tesisine sahip olunmasına rağmen sporun yaygınlaştırılması açısından yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle yeni açılacak spor tesisleri bireylerin daha kolay ulaşımına sağlayacak noktalara açılması tesislerin verimliliğinin artmasına neden olacaktır.

Grafik 15: İlimiz Sınırlarındaki Spor Tesisi Sayılarının Dağılımı

İ.K.E.O.:İzcilik-Kamp Eğitim-Okçuluk

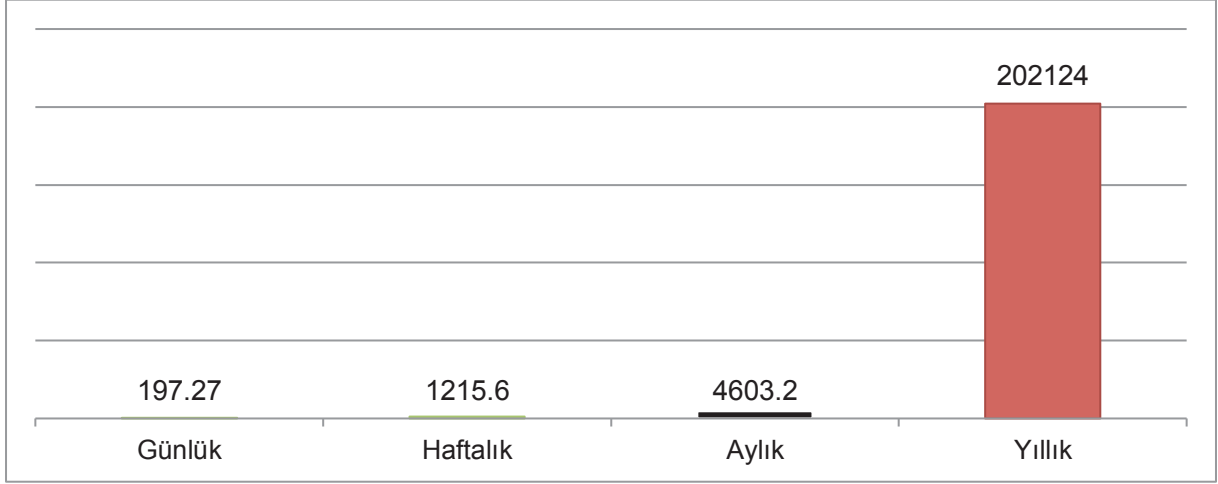
İnsanların sağlıklı ve düzgün bir vücuda kavuşmak isteği ile artan talepler Devletin sunduğu imkânların yanı sıra özel sektöründe spor tesisleri açmasına yol açmıştır. Özel spor salonları her yaş grubundan insanlara hizmet sunmaktadır. Gelişen fiziksel aktivite çeşitleri ile birlikte artan özel spor salonları sayısı ilimizde toplam 98 adettir. Bu salonların 70'i Samsun merkezde ve 28 tanesi de ilçelerimizde bulunmaktadır. Kısa zamanda yaygınlaşan özel spor salonları yine de istenilen sayılarda değildir. Çünkü nüfus yoğunluğuna göre özel spor salonları başına düşen kişi sayısı 13.397 gibi yüksek bir rakamdır. Fakat bu rakam 15-50 yaş aralığına göre analiz edildiğinde 6.796 kişiye düşmektedir.

4.7. Gençlik Merkezleri

Gençlerin serbest zamanlarını sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerle değerlendirmek, bilgi ve beceri sahibi olmalarına yardımcı olmak, gençlik faaliyetlerini planlamak, programlamak, yönetmek, denetlemek, değerlendirmek ve geliştirmek amacı ile kurulan gençlik merkezlerinden ülkemiz de 279, bölgemizde 40 ve ilimiz de 12 tane mevcuttur. Bölgedeki gençlik merkezlerinin yüzde 30'u ve Türkiye'dekilerin ise yüzde 4,3'ü ilimizde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Toplumun değişik yaş grupları tarafından benimsenen gençlik merkezlerinin 85.065 üyesi bulunmaktadır. Bu merkezlerin kullanım sıklıklarının analiz sonuçlarına göre günlük 197, haftalık 1.215, aylık 4603 ve yıllık 202.124 kişi tarafından ziyaret edilmekte ve aktivitelere katılmaktadır (Grafik 16).

Grafik 16:Gençlik Merkezleri Üye Kullanım Sayıları

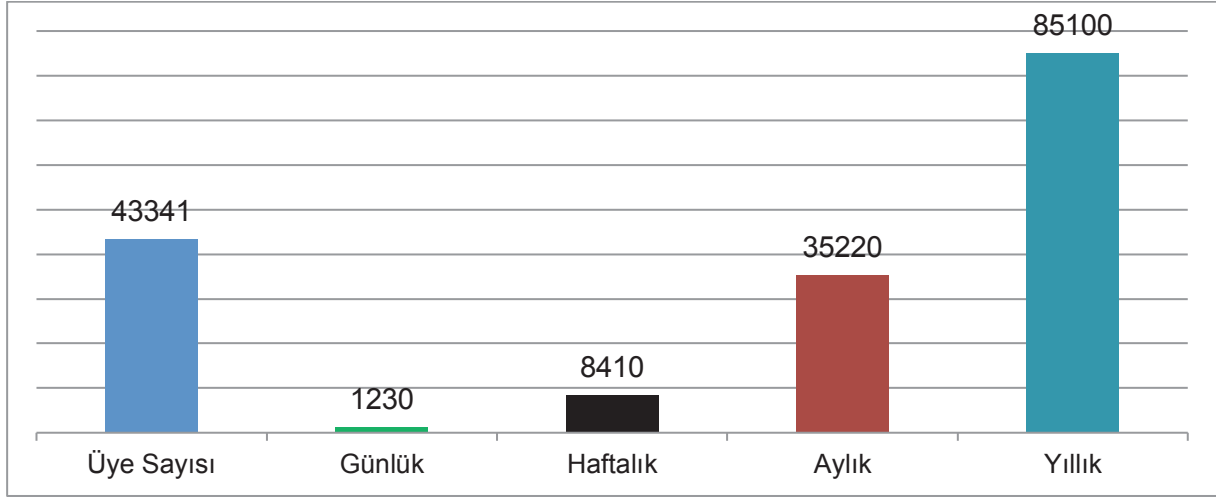

Samsun'da yaşayan gençlerin serbest zamanlarını ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda değerlendirebileceği, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katılabileceği ortamlar yaratan gençlik merkezleri kötü alışkanlıklarla mücadele açısından ve gençlerin ürettikleri fikirleri hayata dönüştürebileceği yerlerdir.2016 yılında Türkiye'de uyuşturucu madde bağlantılı suçlardan dolayı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular (37.367), aynı dönemde ceza infaz kurumlarında bulunan toplam hükümlü ve tutukluların (200.339) %18,65'ini oluşturmaktadır.Eldeki bu bilgiler ışığında gençlik merkezlerinin gün geçtikçe sayısının artırılması ve katılımın daha da yükseltilmesi gerekmektedir.

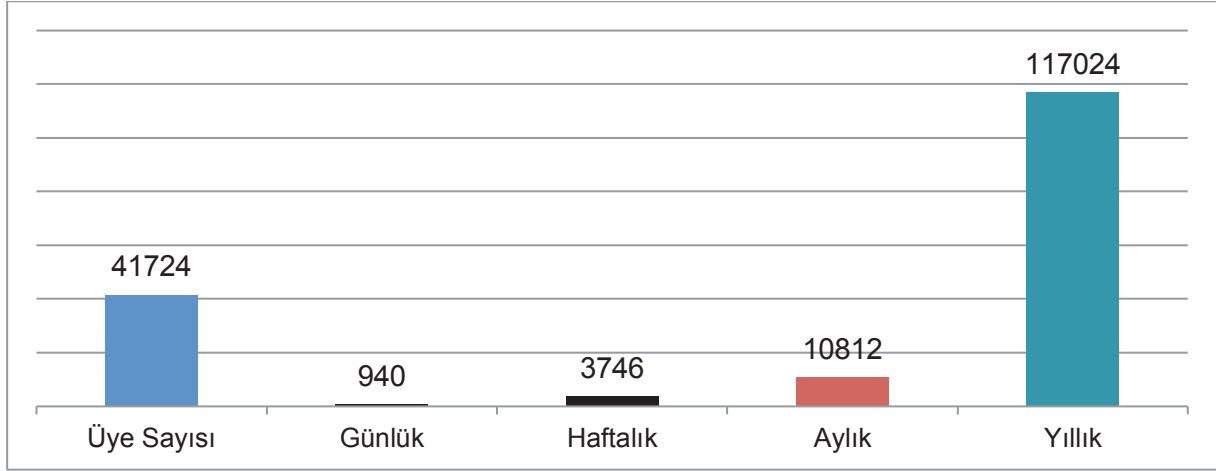
Samsun merkezde bulunan üç gençlik merkezinin toplam üye sayısı 43.341'dir (Grafik 17). İlimizin ilçelerine göre ise durum daha iyi görünmektedir (Grafik 17). Samsun gibi Karadeniz'in en kalabalık şehrinde bu rakam çok düşük olduğu görülmektedir. Toplumda birçok kişi tarafından gençlik merkezlerinin amaçlarının bilinmemesi katılımın düşük olmasını etkileyen temel faktörlerden bir tanesidir. Bu durumu değiştirmek için toplum da farkındalık çalışmaları sayısı artırılmalıdır.

Grafik 17: Samsun (Merkez) Gençlik Merkezleri Üye Kullanım Sayıları

Grafik 18: Samsun İlçelerinde Gençlik Merkezleri Üye Kullanım Sayıları

4.8. Halk Eğitim Merkezi Kursları

Halk Eğitimi Merkezleri, bulunduğu bölgede gençlere okul dışında farklı konularda bireysel gelişim imkânları sunan eğitim kurumlarıdır. Bu merkezler planlı ve programlı bir eğitim sistemine sahip olmakla birlikte teknik eğitimlerin yanı sıra spor, sosyal ve kültürel konularda eğitimler okula devam eden veya mezun olmuş gençlerin katılımına sunulmuş kurslar düzenlerler. Bu eğitimlere katılan bireyler eğitimleri sonunda aldıkları belgeler ile kendilerine iş olanakları sağlayabilmektedir.

Türkiye de her il ve ilçede sayısız kurslar düzenleyen halk eğitim ilimizde de faaliyetlerine devam etmektedir. İlimiz bünyesindeki halk eğitimde birçok spor dalında kurslar veren 347 eğitmen bulunmaktadır. Son verilere göre halk eğitim kurslarından spor eğitimi alan kursiyer sayısı ise 9145 kişidir. Görüldüğü üzere sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında halk eğitim merkezlerinde açılan kurslarında katkısı bulunmaktadır. Hatta ilimiz ortalamalarına göre eğitmen başına 27 kursiyer

düşmektedir. Antrenör başına düşen faal sporcu sayısının 160 olduğu düşünüldüğünde bu merkezlere gelen kursiyerlere daha nitelikli eğitim verildiği düşünebiliriz. Fakat buradaki kursiyerlerin eğitim seviyelerinin de araştırılması gerekir. İlimizde antrenör başına düşen sporcu sayıları halk eğitim merkezlerinde olduğu gibi daha aşağılara çekilmelidir.

Tablo 2: Halk Eğitim Merkezi Eğitimci ve Kursiyer Sayılarının İlçelere Göre Dağılımı

İlçeler	Eğitmen	Kursiyer
Alaçam	9	183
Bafra	68	1326
Ondokuz Mayıs	20	406
Atakum	108	3589
Vezirköprü	6	132
Havza	8	157
Canik	38	1007
Çarşamba	27	653
Tekkeköy	27	964
Asarcık	6	121
Kavak	3	127
Ladik	14	225
Yakakent	6	100
Ayvacık	7	155
Toplam	347	9145

4.9. Özel Gereksinimli Bireyler ve Spor

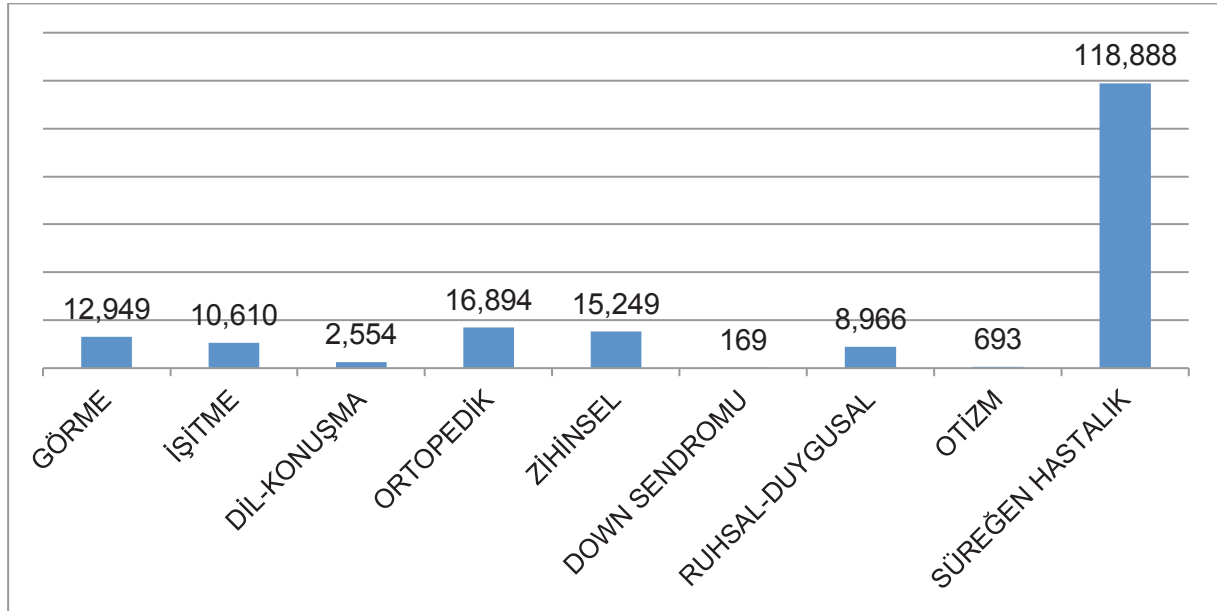
Ülkemizde 8-11 Mayıs 1990 tarihinde düzenlenen Spor Şurasında alınan kararlarda doğrultusunda 21 Kasım 1990 tarihinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde Türkiye Özürlüler Spor Federasyonu kurulmuştur. Federasyonun kuruluş amacı, “Özürlü sporcuların gerçekleştirdikleri tüm sportif etkinlikleri bünyesinde toplayıp geliştirmek, bu çalışmalarını yurt düzeyinde yaygınlaştırıp, sporu rehabilitasyonun bir parçası haline getirmek ve uluslararası etkinliklerde özürlü sporcuya çağdaş yarışma ortamının hazırlanması için gerekli çalışmaları planlamak ve uygulamak” şeklinde açıklanmıştır. 1997 yılında Türkiye Özürlüler Federasyonu’nun adı “Türkiye Engelliler Spor Federasyonu” olarak değiştirilmiştir. 2000 yılında ise Türkiye Engelliler Spor Federasyonu dağılarak bedensel, işitme, görme ve zihinsel olmak üzere dört ayrı federasyona ayrılmıştır.

Devletimiz 5378 sayılı özel gereksinimli bireyler hakkında kanun ile bu durumdaki vatandaşların haklarını korumaya ve iyileştirmeye devam etmiştir. 65. Hükümet programında ise özel gereksinimli gençlerimizin yaşamlarını kolaylaştırmak, toplumla bütünleşmelerini sağlamak amacıyla gerekli fiziksel ve sosyal altyapıları güçlendirme çalışmalarının yapılacağı bildirilmiştir.

Sağlıklı ve mutlu bir yaşam için gerekli olan spor, yaşamlarında birçok engelle karşılaşan ve bunların ortaya çıkardığı stresle birlikte hayatlarını sürdüren özel gereksinimli bireylere yeni bir pencere açabilmektedir. Hatta uygun koşullar sağlandığında pek çok spor dalında başarı sağladıkları görülmektedir. Sporculuk hayatlarını başarı ile devam ettirmeye çalışsalar dıspor tesislerine erişim gibi sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Özel gereksinimli bireylerin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılması için sosyal ve fiziki çevre şartları iyileştirilme çalışmalarına devam edilmelidir.

Engelli ve yaşlı hizmetleri genel müdürlüğünü Nisan 2017 bülteninde ki bilgiye göre, 2011 Nüfus ve Konut Araştırması sonuçlarında en az bir engeli olan (3 – 75+ yaş arası) nüfusun oranı yüzde 6,9 (4.876.000 kişi)'dur. Erkeklerde %5,9 olan bu oran kadınlarda %7,9'dur. Dünya nüfusunun yüzde 10'unu (650.000.000 kişi) ve Avrupa Birliği ülkelerinin ise yüzde 14'ünü engelli kişilerden oluşturmaktadır. Samsun da özel gereksinimli birey sayısı toplam nüfusun yüzde 11,3'üdür (148,498 kişi). Engel durumuna göre sayılar grafik 19'da sunulmuştur.

Grafik 19. Engel Durumlarına Göre Sayılar

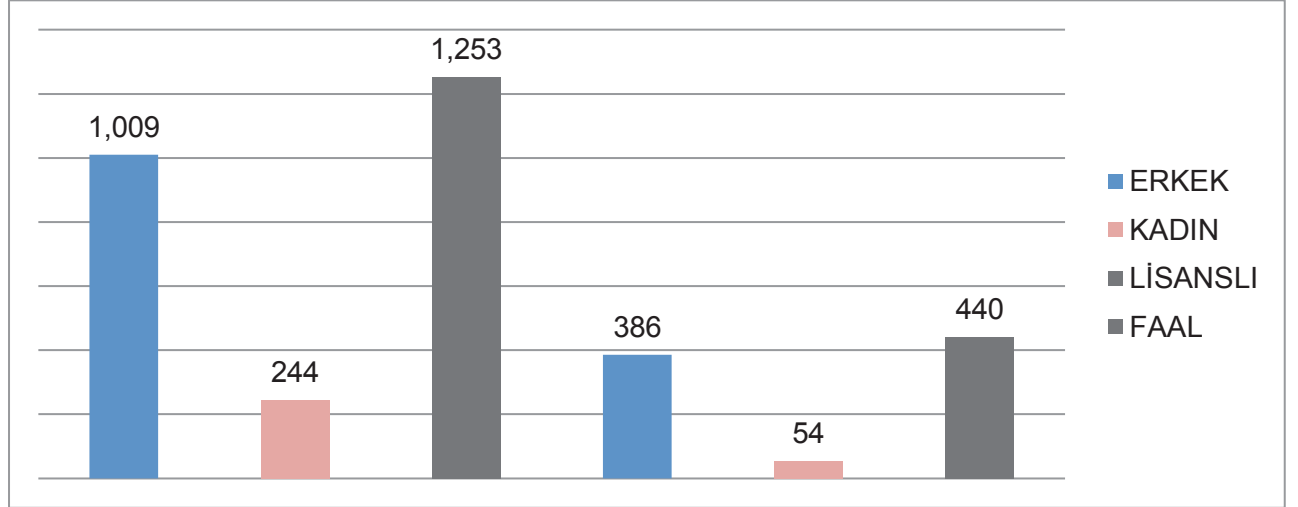

Not: Bir kişide birden fazla engel bulunabildiği için engel sayıları toplamı fazladır

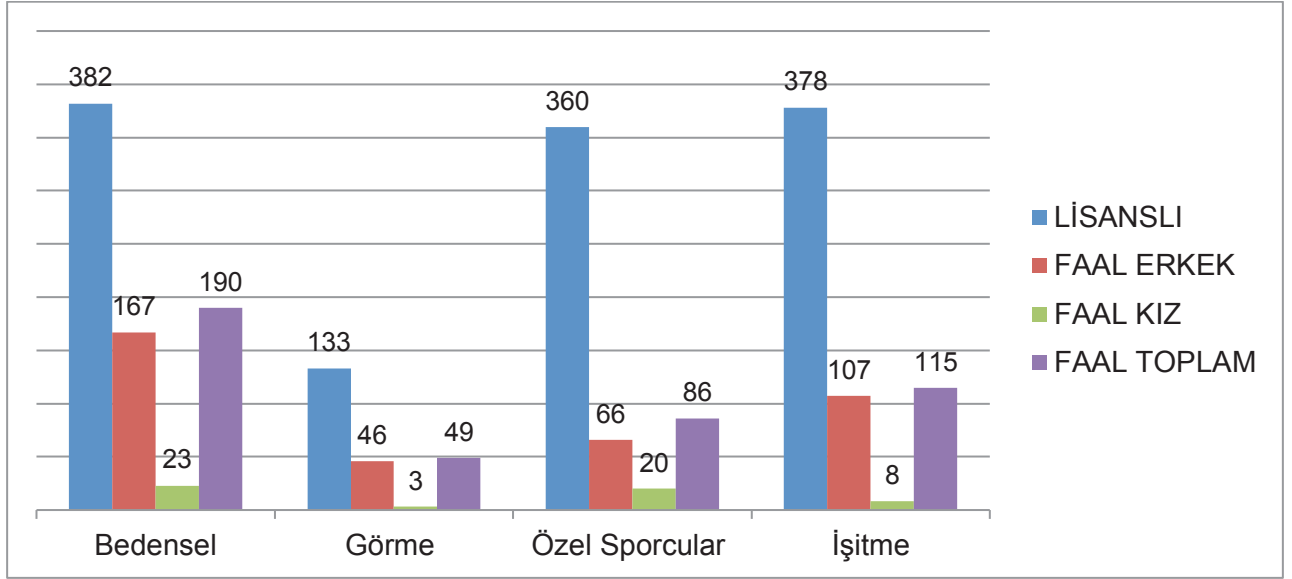
Sosyalleşmenin önemli araçlarından biri olan spor, özel gereksinimli vatandaşlarımızın toplumda farkındalığını artırmada ciddi bir rol almaktadır. Paralimpik ve İşitme engelliler olimpiyatlarında kazanılan başarılar ile özel gereksinimli bireylerin spora ilgisi artmıştır. Öyle ki Spor Genel Müdürlüğünün 2012 kayıtlarında 27 bin 825 olan lisanslı engelli sporcu sayısı, federasyonların güncel verilerine göre, yüzde 48 artarak 41 bin 152'ye yükselmiştir.

İlimizde özel gereksinimli bireylere hizmet eden 141 spor merkezi bulunmaktadır. Gençlik hizmetleri spor il müdürlüğünün verilerine göre Samsunda 440'ı faal olmak üzere 1.253 lisanslı sporcu bulunmaktadır. Cinsiyete açısından incelendiğinde lisanslı kadın sporcu sayısının yüzde 22'si, erkeklerin ise yüzde 38'i faal olarak spor hayatlarına devam etmektedir (Grafik 20). Özel gereksinim durumlarına göre lisanslı ve faal sporcu sayılarının gösteren durum grafik 21'de sunulmuştur. Fakat ilimiz kayıtlarına geçen özel gereksinimli sayısının sadece yüzde 0,8'i lisanslı sporcudur. Bu açıdan bakıldığında spor yapan özel gereksinimli sayısının çok düşük seviyelerde olduğu görülmektedir. Lisanslı ve faal sporcu sayısını artırmak için özel gereksinimli bireylere eğitim veren kurumlar arasında yapılacak sportif yarışmalar düzenlenmeli, aile fertleri ile görüşmeler yapılmalı ve çocuklarını sportif faaliyetlere katılımı için ikna edilmeli, akademisyenlerin periyodik olarak eğitim seminerler vermesi sağlanmalıdır.

Grafik 20: Özel Gereksinimli Sporcuların Cinsiyet Ve Faal Olma Durumlarına Göre Sayıları

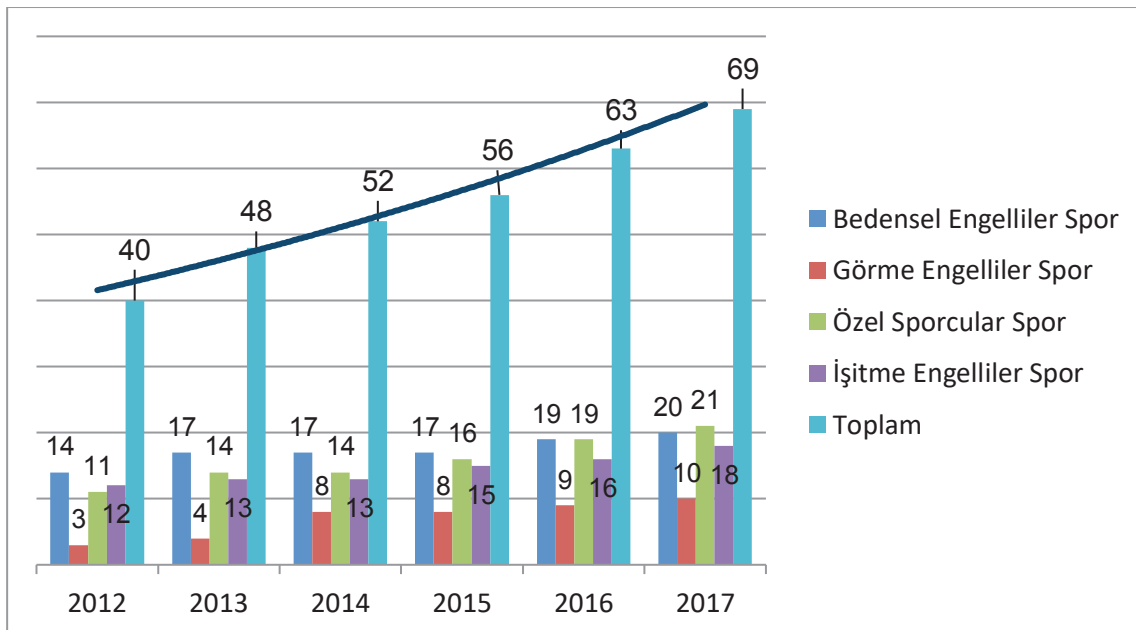

Grafik 21: Özel Gereksinim Durumlarına Göre Cinsiyet, Lisans ve Faal Sporcu Sayılarının Dağılımı

Samsun'da faaliyet gösteren engelli kulüplerinin sayısı son 6 yılda yüzde 72 oranında artış göstermiştir. Bedensel, görme, işitme ve özel sporcular sınıflandırmasına göre kulüp sayıları incelendiğinde görme özel gereksinimi olanların kulüp sayısı en düşüktür. 2017 verilerine göre kulüp başına düşen özel gereksinimli lisanslı sporcu sayısı 18,75 ve faal sporculuk durumuna göre de 6,3 kişidir (Grafik 22). Bu rakamların ideal seviyede olmasına karşılık Samsun'da tüm özel gereksinimli bireylerin sayısına göre çok düşüktür. İlimizde bulunan tüm tesislerde özel gereksinimlilere kulüp ayrımı yapılmaksızın antrenman ve maç yapma imkânı, okullarda engelli çocukların da beden eğitimi derslerine katılmaları sağlanması ve kulüpleşmeyi olumlu etkileyecektir.

Grafik 22: Özel Gereksinim Durumlarına Göre Faaliyet Gösteren Kulüp Sayılarının Dağılımı

5. SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Sporda yüksek performans ve başarı; sadece fiziksel, teknik ve taktik bir hazırlıkla değil, aynı zamanda psikolojik hazırlık ve sosyal yaşamın düzenlenmesiyle gelmektedir. Sporda performans bir bütündür ve bu bütünlük içerisinde uyumu yakalamak gerekir.

Kalkınma Planlarında bireylerin spora aktif katılımlarını teşvik etmek, sporu biryaşam tarzı olarak benimsetebilmek ve okullardan başlayarak örgütlü biçimde kitlelere yayılmasını sağlamak Türk spor politikalarında temel ilke olarak ifade edilmiştir. Ancak, bu ilkeleri hayata geçirecek tedbirler etkin bir şekilde uygulamaya konulamadığından Türk sporu yıllardır benzer sorunlarla uğraşmak durumunda kalmış ve beklenen başarılar bir türlü yakalanamamıştır.

Mahalli idareler ve Gençlik Spor İl Müdürlüğü özellikle Spor eğitiminin iyileştirilmesi, Spor kültürü oluşturulması ve sporun tabana yayılması, Her kademedeki okulda, Spor kulüplerinde ve spor alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarda görev yapan antrenörlerin bilimsel ve çağın eğitim sitemlerine uygun gelişimlerinin sağlanması, özel gereksinimlilere yönelik spor hizmetlerinin iyileştirilmesi konuları hakkında etkinliklerinin artırması gerekmektedir.

Okul çağı çocuklarına Sportif alışkanlıkların kazandırılması ve yetenekli olanların tespit edilebilmesi için, İl Milli Eğitim Müdürlüğü okul sporları faaliyetlerinin sayısını artırmalı ve okulların katılımını zorunlu tutmalıdır. Önemli bir misyonu olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin öğrencilerini gözlemlemesi ve spora sevk etmesi için düzenlemeler yapılmalıdır. Her bir eğitim – öğretim dönemi sonunda (En az yılda iki kez) tespit ettikleri öğrencileri Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğüne raporlamaları sağlanmalıdır.

İlimizde Buz sporları ve Avrupa'nın en büyük üçüncü Bowling salonunun hizmete açılması ile spor dallarına özgü tesis sayısı artmıştır. Fakat Samsundaki tesislerin merkezi yerlerde olmaması ve ulaşım ile ilgili güçlükler nedeniyle vatandaşların bu spor tesislerinden faydalanması noktasında sorunlar olduğu görülmektedir. Oyun ve eğlence düzeyi yüksek olan Bowlingsalonusunda oyun seansları hafta içi 8 TL hafta sonu 10 TL olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla böylesine uygun fiyat ve güzel bir tesise de ilgi yoğunlaşmış, oynamayı bilen bilmeyen tüm vatandaşlar salona gelmektedir. Özellikle Bowling sporu hakkında bilgisi yetersiz olan vatandaşların oyun alanına ciddi zararlar verdiği görülmüştür. Tesisin uzun vadeli işletilebilmesi için oynamasını bilmeyen vatandaşlara ücretsiz kısa kurslar düzenlenmeli, donanımlı tekniker ve eğitmen kadrosunun oluşturulmasına önem verilmelidir. Böylece bu spor dalında başarılı sporcuların yetişmesi sağlanabilir. Buz sporları salonunun öncelikli hedefi sosyal bir mekandan daha çok sporcu yetiştirme odaklı olarak hizmet etmelidir.

Geleceğin sporcuları donanımlı tesislerde yapacağı antrenmanlar sayesinde başarıları yakalayabilecektir. Başarılı sporcunun tespit edilmesi içinde Samsunda lisanslı sporcu sayısının artırılması ve bunların faal olarak yeteneği olduğu spor dalında yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda başarı gösterenlere ödül vererek devamlılığı sağlanmalıdır. Çünkü büyük spor organizasyonlarında ülkemizi temsil eden milli takım sporcuları arasında şehrimizin yetiştirdiği sporcuların fazla olması Samsunun tanıtımı açısından önemli bir fırsattır.Söz konusu hedeflere ulaşabilmek ve ilgilipaydaşlar arasında koordinasyon ve işbirliği sağlanmalıdır.

Gençlik ve Spor Eylem planı kapsamında 2018 – 2023 yılları arasında Samsun da yapılması öngörülen hedefler aşağıda sunulmuştur. Hedeflerin gerçekleştirilmesi özellikle, spordan sorumlukamu yönetiminin göstereceği performansla yakından ilişkilidir. Belirlenen eylem planlarının yerine getirilmesinde ilgili paydaşlar arasında koordinasyon ve işbirliği sağlanması için Gençlik ve Spor Hizmetleri İl Müdürlüğü çalışmaları yönlendirecek ve uygulama sonuçlarını takip edecek daimi bir komisyonun oluşturulmalıdır.

6. GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ STRATEJİK EYLEMLER

EYLEMLER							
Eylem No	Eylem Adı	İlgili Dönüşüm Programı Eylem Planı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1	Atakum – Bafra Arası Sahil Şeridinin Deniz Sporlarına Dönüştürülmesi		İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyeler, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	-Uçurtma Sörfü (Kite Surfing) tesis yapımı. Samsun sahil şeridini(kıyı) uzunluğu toplam 35 km'dir. Fakat yürüyüş ve mevsimsel plajı haricinde kullanılmamaktadır.İlimizdenizsporları turizmine yatkındır. Uçurtma Sörfü Türkiye'de sadece Alaçatı ve Gökova'da yapılmaktadır. Rüzgarın saatte 8 km hıza ulaştığı yerlerde yapılan bu spora Bafra (Yeşilyazı) ve Engiz bölgesi uygun bir alandır. Alaçatı'ya kite sörf yapmak için yılda ortalama 80 bin yabancı turist gelmektedir. Samsun'da bu sporun uygulanması turizm, ekonomi ve şehrimizin uluslararası tanıtımında fayda sağlayacaktır. -Yelken Sporları	-Yabancı ve Yerli Turist Sayısında Artış. -Su Sporları Tesis Sayısı -Su Sporlarında Lisanslı Sporcu Sayısı
2	Şahinkaya KanyonunDoğa Sporları Merkezine Dönüştürülmesi	10. Kalkınma Planı	Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyeler, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	-Oryantiring, Trekking, Kano, Motokros, Balıkçılık,Karavan, Tırmanma için tesisler yapılacak uygun GüzergahlarBelirlenecek -Açık Alan Doğal Yüzme Parkurunun Yapılması	-İlçe Turist Sayısında Artış -Sportif Organizasyonların Sayısı -Sportif İstihdam Göstergesi
3	OMÜ Gölet'inin Doğa Sporları Merkezine Dönüştürülmesi	10. Kalkınma Planı	Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Oryantiring, Trekking, Balıkçılık ve Çadır Kampçılığına uygun bir merkez haline getirilmesi. Samsun Merkezine en yakın konumdaki OMÜ göleti, şehir yaşamından sıkılan vatandaşların doğa ile buluşması ve aktivite yapmasına olanak sağlayabilecek duruma getirilmesi.	-Tesis Sayısı -Ziyaretçi Sayısı -OMÜ'nün Tanınırlığının Artırılması -Doğa Sporları Yapan Bireylerin Sayısı

4	Akdağ Kayak Merkezinin ve Şahinkaya Kanyonun Farkındalığının Artırılması	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Kış ve Yaz turizmi dönemlerinde Ulusal ve Uluslararası medya da reklam verilmesi, tanıtım videolarının internet ve Televizyonlarda dönmesi, -Ulusal ve Uluslararası şampiyonalara ev sahipliği yapmak -Bu tesislere ait web siteleri açmak	-Günlük Ziyaretçi Sayısı -Yabancı ve Yerli Turist Sayısında Artış. -Organizasyon Sayısı -Web sitelerine girilme sayısı
5	Akdağ Kayak Merkezinin Bahar Turizmine Göre Uyarlanması	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediye	2018-2023	-Kayak Pistinin Çim Kayağı için Zemin ve Çimlendirme Çalışması	-Günlük Ziyaretçi Sayısı -Organizasyon Sayısı -Turist Sayısı
6	Samsun Merkez Ve İlçelerinde Sportif Ve Rekreatif Haritanın Hazırlanması	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Büyükşehir Belediyesi	2018-2023	-Nüfus yoğunluğunun olduğu merkezi yerlere Samsun'da özel ve devlete bağlı spor alanlarını, doğa sporu alanlarını ve rekreatif alanları gösteren haritanın yapılması. -İlçelerde Nüfus yoğunluğunun olduğu merkezi yerlere özel ve devlete bağlı spor alanlarını, doğa sporu alanlarını ve rekreatif alanları gösteren haritanın yapılması <i>il ve ilçelerde yaşayan vatandaşlar genellikle bölgesinde bulunan spor alanlarının nerelerde olduğu hakkında çok bilgisi yoktur. Bu haritalar sayesinde insanlar yapmak istediği spora uygun alanın nerede olduğunu öğrenmesi sağlanmış olacaktır. Aynı zamanda ilimize dışarıdan gelen insanlara da bir yönlendirme sağlayacaktır</i>	-Sportif Farkındalığın Artışı -Spor yapan birey sayılarında artış -Tesislerin kullanım oranının artması
7	Çocuk koruma Programı Eğitimleri	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	2018-2023	Son günlerde çocuk istismarı vakalarının artmasıyla Ülkemizde, çocukları ihmal ve istismardan en etkili bir biçimde koruyabilmenin yolları aranmaktadır. Kişisel etkileşim ve iletişimin çok sıkı olduğu alanlardan biri olan spor eğitimi içerisinde duygusal ya da bedensel istismarın önlenmesi için yasal düzenlemelere gidilmiştir. Çocukların katılım sağladığı spor faaliyetlerini yöneten ve uygulayan bütün örgüt ve organizasyonlarda, çocuğun fiziksel, sosyal, duygusal, ekonomik, kültürel ve etnik olmak üzere tüm yönlerden korunması, spor organizasyonların da görev alan tüm unsurların konu hakkında eğitilmesi, çocuk istismarı olaylarının oluşmadan önlenmesi ve ihbarlara hızlı ve uygun şekilde müdahale edilebilmesi için gerekli eğitimlerin profesyonel kişilerce sağlanması.	-Çocuk istismar vakalarında azalma, -Antrenör-sporcu ilişkisindeki düzelmeye

8	Sporun Tabana Yayılmasında Spor Sahalarının Etrafının Etkin Kullanılması		Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	Gençlik ve Spor Bakanlığı İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	-Yaşar Doğu kapalı spor Salonu etrafındaki alana Olimpik ParkSpor alanının kurulması. -Bati parkta bulunan buz sporları salonun etrafına kış sporları olimpik parkının kurulması.	-Spora başlama yaşının düşmesi -Spor yapan çocuk sayısının artması -Lisanslı sporcu sayısının artması - Bölge Hinterlandının Gelişmesi
9	Fiziksel Aktivite Danışma Merkezilerin Kurulması (beyaz masa)		Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Çağrı Merkezlerinin Kurulması -Merkezi yerlerde Danışma ofislerinin kurulması (beyaz Masa) -internet üzerinden onlinedestek hattı	-Spor Sakatlıkları sayılarında azalma - Spor yapan birey sayılarında artış -Düzenli ve bilinçli spor yapma alışkanlığı
10	Semt Spor Sahalarının Etkin Kullanımı		Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeler	Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeler	2018-2023	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Topmatik (Semt spor sahalarına gelen her yaş vatandaşın futbol, basketbol, voleybol topları ile egzersiz yapmasını sağlamak) -Semt spor sahalarında bulunan aletlere kullanımını ve yararlarını gösteren klavuzlarının eklenmesi -Semt sahalarının artırılması -Semt sahalarında Spor bilimleri fakültesi öğrenci veya mezunları arasından görevli antrenörlerin bulunması	-Spor Sakatlıkları sayılarında azalma - Spor yapan birey sayılarında artış -Düzenli ve bilinçli spor yapma alışkanlığı -Spor alanında istihdam göstergeleri -Semt sahaları
11	Sağlıklı Yaşam İçin Spor Yapmanın Farkındalığının Artırılması		İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023		2018-2023	-Reklam panolarında spor yapmanın faydaları hakkında bilgiler verilmesi -Kamu Spotları hazırlanmalı ve kamu kurum ve kuruluşların web sitelerinde yayımlanması -Spor yapan insanların tecrübelerini aktarabileceği web siteninyapılması.	- Spor yapan birey sayılarında artış -Düzenli ve bilinçli spor yapma alışkanlığı
12	Bisiklet Yollarının Genişletilmesi	65.Hükümet Programı 10. Kalkınma Planı	Büyükşehir Belediyesi	Büyükşehir Belediyesi	2018-2023	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	-Bisiklet Yolu Uzunluğun Artırılması -Bisiklet yolu ağının şehir içlerine doğru genişletilmesi -Bisiklet Parklarının sayısının artırılması	-Bisiklet kullanan Kişi Sayısında Artış - Çevre kirliliğini azaltma -Trafik rahatlama

13	Sporcu sakatlıklarında tanı, teşhis ve koruma süreçlerinin yapabileceği Sporcu Sağlık Merkezinin açılması	65. Hükümet Programı 10. Kalkınma Planı Anayasanın 59. Maddesi	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık İl Müdürlüğü	2018-2023	-Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne bağlı Sporcu Sağlık Merkezi kurulması -Samsun Spor Hekimi Sayısının Artırılması - Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor Hekimliği Bölümünün Açılması -İl antrenörlerine Sporcu sakatlıkları Semineri	-Spor sakatlıkları nedeniyle spor yapmayı bırakanların sayısında azalma -Sportif Başarı
14	"Aktif ol" Projesi	10. Kalkınma Planı	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Büyükşehir Belediyesi Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık İl Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	-Haftanın belirli gün ve saatlerinde; Çalışanlar Ev hanımları Yaşlılar Öğrenciler için Fiziksel Aktivite yapma etkinliği - Semt sahalarında 3 neslin buluşması - Her Ay Belirlenen Günlerde Dağ Yürüyüşü veya bisiklet sürme -Günlük Kitlesel Etkinliklerde Katılımcılara Sürpriz Hediye Dağıtımı	Spor yapan birey sayılarında artış -Düzenli ve bilinçli spor yapma alışkanlığı
15	Samsun'da Görev Yapmakta Olan Antrenörlerin Niteliğini Arttırmak	10. Kalkınma Planı	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Üniversiteler Federasyonları	2018-2023	-Alanya ilgili uzmanlardan seminer yapılması -Akademisyenler tarafından eğitim çalışmalarının yapılması -Kademelelerini yükseltmeleri için kurslarına katılımlı desteklemek -Aynı spor dalındaki ilantrenörlerinin aylık toplantılar (Zümre) yapmasını sağlamak	-Seminer Sayısı -Antrenörlerin bilgi ve beceri düzeyleri -Başarılı sporcu sayısı -Üniversite- Antrenör İletişimi
16	Buz Sporları ve Bowling Salonlarının Tanıtımının Yapılması Ve Teşvik Edilmesi		Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Büyükşehir Belediyesi İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	-Spor Kulüplerinin Kurulması -Nitelikli antrenörlerin ilimize kazandırılması -Çocuk gruplarına ücretsiz kurslar -Yetenek Taraması	-Kulüp sayıları -Lisanslı Sporcu Sayıları -Ulusal Başarı
17	Dijital Oyun Sporlarının Tanıtımının Yapılması Ve Teşvik Edilmesi		Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Büyükşehir Belediyesi İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	Spor Kulüplerinin Kurulması -Özellikle Bilgisayar Oyunlarına bağımlı gençlerin kazandırılması -Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı dijital Oyunlar salonun Açılması -E-Sporun Tanıtım Ve Yaygınlaştırılması	-Kulüp sayıları -Lisanslı Sporcu Sayıları -Bilgisayar Oyun Salonlarına İlginin Azalması
18	Gençlik Merkezleri Arasında Proje Yarışmalarının Yapılması	10. Kalkınma Planı 65. Hükümet	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Büyükşehir İlçe Belediyeler OKA Ondokuz Mayıs	2018-2023	-Proje Teşviklerinin İyileştirilmesi -Alan Sınırlılığının Kalkması -Proje Yazım Seminerleri -Başarılı Projelere Ödül	-Proje Sayısı -Gençlik Merkezleri Üye Sayısı

19	Gençlik Merkezlerinin Özel Gereksinimli Genç Ve Çocuklar İçin Daha Erişilebilir Hale Getirilmesi	10. Kalkınma Planı	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Gençlik ve Spor Bakanlığı	2018-2023	-Fiziki Altyapının Revize Edilmesi - Özel Gereksinimli Genç Ve Çocuklar İçin Sosyal Faaliyetler çeşitliliğini artırmak	- Özel Gereksinimli Genç Ve Çocukların Gençlik Merkezlerine Üye Sayısı
20	AB Eğitim Ve Gençlik Hareketlilik Programlarına Katılımın Teşvik Edilmesi	10. Kalkınma Planı	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Gençlik Merkezleri	Gençlik ve Spor Bakanlığı Avrupa Birliği Bakanlığı Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Proje Yazma Kursları -Hareketlilik Programını Tanıtan Seminerlerin Aylık Tekrarlanması	-AB Proje Sayısı -Sosyal Ve Kültürel Gelişim -Hareketlilik Sayısı
21	Sosyal hizmet kuruluşlarında bakım ve koruma altında olan çocukların sportif ve kültürel program ve etkinliklere katılımlarının artırılması	10. Kalkınma Planı	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü	2018-2023	-Farklı Spor Dallarında Eğitim Alması -Antrenör Sayısının Artırılması -Okullar Arası Yarışmalara Katılımının Artması -Yetenek Seçimi Yapılması	-Başarı Durumu -Lisanslı Sporcu Sayısı -Aktif Yaşama Katılım
22	Özel Gereksinimli Bireyler İçin İnteraktif Ortam Merkezinin Kurulması	10. Kalkınma Planı	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Gençlik ve Spor Bakanlığı Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Özel Gereksinimli bireylerin spora yönlendirilmesi ve hareket becerilerinin artırılması için Gerekli Alanın tahsis edilmesi. - İnteraktif Ortamın Kurulması	-Özel Gereksinimli Bireylerin Günlük Faaliyetlerinde İyileşme -Yarışmalara Katılım
23	Özel Gereksinimli Bireylerin Spora Katılımının Fazılaştırılması	10. Kalkınma Planı	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Büyükşehir Belediyesi Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Spor Tesislerinin Ücretsiz Olması -Spor Tesislerinin Fiziki Şartlarını Özel Gereksinimli Sporculara Göre Uyarlanması -İlimizde Özel Gereksinimli Sporcular İçin Organizasyon Sayılarının Artırılması -Ailelere Kriz Yönetimi Seminerleri - Özel Gereksinimli Küçük Yaş Çocukların Gelişimsel Sürecinde Etkili Olan Yüzme Faaliyetlerinin Artması -Özel Otobüs Hizmeti -Özel Rehabilitasyon Merkezleri Arasında Sportif Faaliyetler	-Lisanslı Sporcu Sayısı -Kulüp Sayısı -Organizasyon Sayısı -Tesislerin Kullanım Sıklığı

24	Okul yaş çocuklarının Golf Sporuna Yönlendirilmesi		Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Yetenek Taraması -Okullarda Tanıtım Seminerleri -Okullar Arası Golf Turnuvaları	-Lisanslı Sporcu Sayısı -Kulüp Sayısı -Organizasyon Sayısı -Tesislerin Kullanım Sıklığı
25	Sporlarda Şiddetin Önlenmesi	10. Kalkınma Planı	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Alanında Uzman Kişilerden Okullarda Taraftar Gruplarına Sporculara Yönetici ve İdarecilere Etik ile ilgili Eğitim seminerlerini verilmesi -İlimizde ki Profesyonel Sporcuların Katılımı ile Paneller Düzenlenmesi -İlimizde ki Profesyonel Sporcuların Katılımı ile Fair-Play Turnuvaları Planlanması -Kadınların ve Çocukların Ücretsiz Spor Organizasyonlarını Takip Edebilmesi -Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde Spor Psikoloğu Destek Ve Rehabilitasyon Merkezi Kurulması	-Sporlarda Şiddetin Azalması -İldeki Spor Organizasyonlarına Katılım -Kadın ve Çocuk Taraftar Sayısı
26	Okul Spor Faaliyetlerinin Artırılması	10. Kalkınma Planı	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	-Okullarda Kulüpleşmenin Artması -Finansman Sağlanarak Tüm Okulların Sportif Faaliyetlere Katılımı -Okul Spor Kulüplerinde Antrenör Çalıştırılması -Lisanslı Öğrencilere Ücretsiz Ulaşım Kartı -Okul sporları Yarışmalarının Tüm Sezona Yayılması	-Okul Kulüp Sayısında Artış -Faaliyet Sayısı -Lisanslı Sporcu
27	Okul Sahalarının Fiziki Şartlarına Uygun Spor Alanlarına Döndürülmesi		İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	2018-2023	-Okul Sahalarının Fizibilite Araştırması -Sahalara Göre Uygun Spor Dalının Belirlenmesi	-Okul Kulüp Sayısında Artış -Sağlıklı Bedensel Gelişim -Okul Sporlarına Katılan Sporcu Sayısı
28	Halk Eğitim Merkezlerinde Açılan Kursların Etkinliğinin Artırılması		İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018-2023	-Açılan Spor Kurslarının İçeriğinin Planlanması -Eğiticilerin Niteliğinin Geliştirilmesi İçin Eğitim Seminerleri -Eğiticilerin Verimliliğinin Takip Edilmesi	-Açılan Kurs Sayısı -Spor Kulüplerine Kazandırılan Kursiyer Sayısı

7.KAYNAKLAR

- 1.Gençlik ve Spor Bakanlığı 2018 – 2022 Stratejik Planı
- 2.Onuncu Kalkınma Planı (2014 – 2018).
- 3.Onuncu Kalkınma Planı (2014 – 2018) Spor Özel İhtisas Komisyonu Raporu.
- 4.Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Araştırma Geliştirme ve Proje Dairesi Başkanlığı, Engelli ve Yaşlı Bireylere İlişkin İstatistiki Bilgiler, Nisan (2017).
- 5.Türkiye İstatistik Kurumu, Nüfus ve Konut Araştırması (2011)
- 6.Physical Activity Council (PAC) Participation Report (2018)
- 7.Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, İktisadi Raporu (2016).
- 8.Samsun Büyükşehir Belediyesi 2015 – 2019 Stratejik Planı
- 9.The Council of the European Union. European Commission (2016), Study On The Implementation Of The European Physical Activity Guidelines Study On The Minimum Quality
- 10.The Aspen Institute (2017), State Of Play In The U.S, Trends And Developments
- 11.The Council of The European Union. European Commission (2107), Characteristics Of European Sports Clubs
- 12.Timothy Lynch and Gregory J. S., (2017). Primary Physical Education (pe): School Leader Perceptions about Classroom Teacher Quality Implementation, Cogent Education, 4:2 – 32
- 13.İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı, 2017 Türkiye Uyuşturucu Raporu.
- 14.Jewett R., Sabiston C. M., Brunet J., O'Loughin E. K., Scarapicchia T., O'Loughin J. (2014). School Sport Participation During Adolescence and Mental Health in Early Adulthood. Journal of Adolescent Health, 55(5): 640-644.
- 15.Jowett, S. & Cockerill, I.M. (2003). Olympic Medallists' Perspective of The Athlete–Coach Relationship. Psychology of Sport and Exercise, 4: 313–331.
- 16.<https://www.disabled-world.com/disability/statistics/>

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

A Samsun Organize Sanayi Bölgesi Yaşardoğu Cad.
No: 62 Tekkeköy/SAMSUN
T 0 362 431 24 00
F 0 362 431 24 09
W www.oka.org.tr
E info@oka.org.tr
Twitter /okaorgtr
F /OrtaKaradenizKalkinmaAjansi

AMASYA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Dere Mah. İğneci Baba Sk. No:30 Amasya
T. 0 (358) 212 69 66 F. 0 (358) 212 69 65

ÇORUM YATIRIM DESTEK OFİSİ

A. Karekeçili Mah. Gazi Cad. No:1 Çorum Valiliği A Blok Kat:3 ÇORUM
T. 0 (364) 225 74 70 F. 0 (364) 225 74 71

SAMSUN YATIRIM DESTEK OFİSİ

Samsun Organize Sanayi Bölgesi Yaşardoğu Cad.
No: 62 Tekkeköy/SAMSUN
T. 0 (362) 431 24 00 F. 0 (362) 431 24 09

TOKAT YATIRIM DESTEK OFİSİ

Kabe-i Mescit Mahallesi Bekir Paşa Sokak No: 11 MERKEZ / TOKAT
T. 0 (356) 228 93 60 F. 0 (356) 228 97 60